

SAMSUN CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİRİMİ

TALİMATLAR KİTAPÇIĞI 2026

İÇİNDEKİLER

1. İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatı
2. Acil Durum Talimatı
3. Arşiv Kullanma Talimatı
4. Çalışma Alanlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatı
5. Ekranlı Araçlarla Çalışma Talimatı
6. El Merdiveni İle Yapılan Çalışmalarda İş Güvenliği Talimatı
7. Elle Taşıma İşleri Talimatı
8. Güvenlik Görevlisi Çalışma Talimatı
9. Santral Görevlisi Çalışma Talimatı
10. Teknik Personel Çalışma Talimatı
11. Temizlik Personeli Çalışma Talimatı
12. Yangın Güvenlik Talimatı
13. Yemekhane Personeli Çalışma Talimatı
14. Atölye İşlerinde Çalışma Talimatı
15. Şoför Çalışma Talimatı
16. Zemin Temizleme Otomatı Güvenlik Talimatı

**“ÖNCE İNSAN, ÖNCE SAĞLIK,
ÖNCE GÜVENLİK”**

1-İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI

AMAC

Bu talimat çalışanların uyması gereken iş sağlığı ve güvenliği kurallarını açıklar. 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu 4857 sayılı iş kanunu ve diğer ilgili kanunlara dayandırılarak hazırlanan talimatlarla çalışanların bilgilendirilmesini ve bu talimatlara uymasını sağlamaktadır.

KAPSAM ve SORUMLULUK

Bu talimat çalışanların uyması gereken genel kuralları, iş sağlığı ve güvenliği kurallarını kapsar.

SORUMLULAR VE UYGULAMA ALANI

Bu talimatın uygulanmasından işveren, işveren vekili ve birim yöneticileri sorumludur. Çalışanların işyerinde yaptığı işte, çalıştığı ortamda, kullanılan iş ekipmanlarında bu talimat uygulanır.

GENEL KURALLAR

- İş disiplini ile ilgili olarak; yasalar, tüzükler, yönetmelikler, iş sözleşmesi maddeleri, yazılı veya sözlü olarak belirtilen talimatlara uyunuz.
- Kılık-kıyafet kurallarına mutlak suretle uyunuz.
- İşe geç gelmeyiniz ve işyerini mesai bitiminden önce terk etmeyiniz.
- İş yerinde yapılacak olan duyuruları takip ediniz.
- Maddi kayıpların önlenmesi veya iş süresinin kısalması için olsa bile gerekli güvenlik tedbirleri alınmadan herhangi bir işe kesinlikle girişmeyiniz.
- Çalışanların görev yerini izinsiz terk etmesinin yasak olduğunu unutmayınız.
- Mesai saatleri içerisinde ilgili birim amirinden yazılı izin almadan işyerini terk etmeyiniz.
- Kuruma ait araçların yetkili dışında kişilerin kullanması yasaktır, bu araçları kullanma yetkisi olan kişiler araçları dikkatli kullanmalı ve trafik kurallarına uymalıdır.
- İş güvenliği uzmanının bilgisi dışında tehlike uyarı işaretlerinin yerlerini hiçbir şekilde değiştirmeyiniz.
- İş yerinde bulunan uyarı ve tehlike işaretlerine kesinlikle dikkat ediniz ve uyunuz.
- Gereğinden fazla veya kullanılmayan malzemeleri çalışılan yerlerde bulundurmayınız.
- İş yerinde münakaşa, el şakası, hakaret, kavga gibi disiplin bozucu davranışlarda bulunmayınız.
- Görev yeriniz dışında sadece teknik personelin girebileceği alanlara girmeyiniz.
- Her çalışan kendisine tebliğ edildiği yerde çalışacaktır. Ancak çalışan görev alanı dışındaki işlerde çalıştırılması durumunda işveren çalışanın mesleki eğitim yeterliliğini göz önünde bulunduracak ve mesleki eğitim yeterliliği olmayan çalışana gerekli eğitimleri yetkilendirilmiş kurumlardan aldırarak çalıştırmayacaktır.
- Çalışanlar işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebep dayanmaksızın işe gelmemelik edemezler.

1-İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI

- Çalışanlar iş güvenliğini tehlikeye sokamazlar.
- Çalışanlar işverenin güvenini sarsacak harekette bulunamazlar, görevi kötüye kullanmazlar, meslek sırlarını ifşa edemezler.
- Kullanılan ekipmanlarda meydana gelen bir arızada ilgili birime haber verilmelidir.
- Elektrik teknisyenleri dışında hiç kimse elektrik işlerine müdahale etmeyecek, arıza anandı ilgili personele haber verilmelidir.
- Malzeme kaldırılması ve taşınmasında elle taşıma işleri ile ilgili talimata uyulacaktır.
- Her çalışan, çalıştığı yeri temiz tutacak, kağıt ve çöp ile malzemeleri çöp kutusuna atmalıdır.
- Bir kaza, ramak kala olayı ya da risk oluştuğu zaman ilgili rapor tutularak iş sağlığı ve güvenliği birimine bildirilecektir.
- İş sağlığı ve güvenliği talimatlarına uyunuz.
- İş sağlığı ve güvenliği kurallarına (Tehlikeli şekilde çalışanlar, doğru yerde doğru iş ekipmanlarını kullanmayanlar veya iş ekipmanını tehlikeli kullananlar, kendilerine verilen kişisel koruyucu donanımları kullanmayanlar vb.) uymayan personele ihtar çekilir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

2-ACİL DURUM TALİMATI

AMAÇ

Çevreyi ve insan sağlığını etkileyebilecek potansiyel ve beklenmedik durumlara karşı önceden hazırlıklı olmak ve acil durum oluştuktan sonra çıkabilecek riskleri en aza indirmeye yönelik yapılacak faaliyetleri metotları ve sorumluları belirlenmesini sağlar.

KAPSAM ve SORUMLULUK

Tüm acil durumları kapsar.

UYGULAMA

- İşletmeyi tehlikeye sokabilecek yangın, deprem, sel, su baskını, parlama ve patlama, savaş, sabotaj ve terör, kontrolsüz deşarj, kontrolsüz emisyon, kimyasalların dökülmeleri, diğer çevresel kazalara karşı ve tüm vardiyalarda talep edilen müşteri ve yan sanayi istekleri için uygulanacak faaliyetler aşağıda belirtilen tablolara göre uygulanır.

A)Yangın Durumunda;

- Telaşlanmayınız, yangını çevrenize ve sorumlu kişilere duyurunuz.
- Yangın tehlikesinde koşuşturmayı ve paniği engelleyiniz. Tüm personeli toplanma bölgesinde toplayınız.
- Gaz vanalarını, elektrik şalterlerini, kapı ve pencereleri kapatınız.
- Yanıcı maddeleri uzaklaştırınız. Bunları yaparken kendinizi ve başkalarını tehlikeye atmayınız.
- Eğer yangın kendi imkânlarınızla söndüremeyecek kadar büyük ise; en kısa ve doğru olarak adrese, yangın cinsini (elektrik, bina, akaryakıt vb) belirtmek suretiyle itfaiyeye haber veriniz.
- İtfaiye gelinceye kadar Acil Durum Ekipmanları kullanma talimatına uygun olarak yangını söndürmeye çalışınız.
- Görevlilerden başka kişilerin yangın sahasına girmesine engel olunuz.
- Önce canlıları ve daha sonra kıymetli eşya ve dokümanları kurtarınız.
- Yaralılara ilkyardım müdahalesini yapınız.

B)Deprem Durumunda;

- Sarsıntı halinde koşuşturmayı ve paniği engelleyiniz. Tüm personeli toplanma bölgesinde toplayınız.
- Olay anında toplanma bölgesinde oluşabilecek dış tehlikelere karşı (hırsızlık, yağma vb.) önlem alınız.
- Tüm bölümler gözlemlenerek, oluşan veya oluşabilecek patlama, parlama veya alevlenme gibi durumlar için önlem alınız.
- Tüm bölgelerdeki gaz vanalarını, elektrik şalterlerini kapatınız
- Önce canlıları ve daha sonra kıymetli eşya ve dokümanları kurtarınız.
- Yaralılara ilkyardım müdahalesini yapınız.

2-ACİL DURUM TALİMATI

C) Sel ve Su Baskını Durumunda ;

- Eğer sel veya su baskını çok şiddetli ve büyük ise telaşlanmayınız, durumu çevrenize ve sorumlu kişilere duyurunuz.
- Olayın olduğu bölüm personelini toplanma bölgesinde toplayınız.
- Açık pencere ve kapıları kapatınız.
- Trafodan enerjiyi kesiniz ve gaz vanalarını kapalı duruma getiriniz.
- Olay kontrol edilemeyecek şiddette ise 112' haber veriniz.
- Önce canlıları ve daha sonra kıymetli eşya ve dokümanları kurtarınız.
- Yaralılara ilkyardım müdahalesini yapınız.
- Fabrika binasına su girilecek yerlere bariyerler kurunuz.

D) Parlama ve patlama durumunda ;

- Telaşlanmayınız, parlama ve patlama esnasında çevrenize ve sorumlu kişilere duyurunuz.
- Parlama ve patlama tehlikesinde koşuşturmayı ve paniği engelleyiniz. Tüm personeli toplanma bölgesinde toplayınız.
- Gaz vanalarını, elektrik şalterlerini, kapı ve pencereleri kapatınız.
- Yanıcı ve patlayıcı maddeleri uzaklaştırınız. Bunları yaparken kendinizi ve başkalarını tehlikeye atmayınız.
- Tüm bölgelerdeki gaz vanalarını, elektrik şalterlerini kapatınız.
- Önce canlıları ve daha sonra kıymetli eşya ve dokümanları kurtarınız.
- Yaralılara ilkyardım müdahalesini yapınız.
- Olayın olduğu bölgeye koruma bandı çekerek personelin girişini engelleyin.

E) Sabotaj, Terör ve savaş durumunda;

1-Bomba İhbarı Alırsanız;

- Arayan kişiden alabileceğiniz kadar çok bilgi alınız. Arayan kişiyi, dediklerini kaydedebilmek için telefonda tutmaya çalışınız. Polisi ve bina yönetimini haberdar ediniz.
- Bomba ihbarını aldıktan sonra, şüpheli hiçbir pakete dokunmayınız. Şüpheli paketin etrafını boşaltınız ve polise haber veriniz. Binayı tahliye ederken pencerelerin önünde durmaktan ve diğer tehlike potansiyeli bulunan alanlardan kaçınız. Acil durum ekiplerinin caddeleri kullanmalarını engellemeyiniz.

2. Bina Patlamaları Sırasında;

- Binada bir patlama meydana gelmişse, binayı en kısa sürede ve sakin şekilde terk ediniz.
- Dolaplardan ya da tavandan bir şeyler düşüyorsa, sağlam bir masanın altına giriniz.
- Eğer yangın çıkmışsa; yere yakın durunuz ve binayı en hızlı şekilde terk ediniz. Islak bir bezle ağzınızı burnunuzu kapayınız. Kapalı bir kapıya yaklaşırken, elinizin tersini kapıyı kontrol etmek için kullanınız. Eğer kapı sıcak değilse vücudunuzla destekleyerek kapıyı yavaşça açınız. Eğer kapı dokunulmayacak kadar sıcaksa, acil çıkış kapılarını kullanınız.
- Ağır duman ve gazlar öncelikle tavanda toplanır. Her zaman dumanın altında kalmayı deneyiniz.

2-ACİL DURUM TALİMATI

2. Bina Patlamaları Sırasında;

- Binada bir patlama meydana gelmişse, binayı en kısa sürede ve sakin şekilde terk ediniz.
- Dolaplardan ya da tavandan bir şeyler düşüyorsa, sağlam bir masanın altına giriniz.
- Eğer yangın çıkmışsa; yere yakın durunuz ve binayı en hızlı şekilde terk ediniz. Islak bir bezle ağzınızı burnunuzu kapayınız. Kapalı bir kapıya yaklaşıp, elinizin tersini kapıyı kontrol etmek için kullanınız. Eğer kapı sıcak değilse vücudunuzla destekleyerek kapıyı yavaşça açınız. Eğer kapı dokunulmayacak kadar sıcaksa, acil çıkış kapılarını kullanınız.
- Ağır duman ve gazlar öncelikle tavanda toplanır. Her zaman dumanın altında kalmayı deneyiniz.

3. Kimyasal Savaş Sırasında;

Ferdi Korunma:

- Binada bulunan sığınma bölgesine gidiniz. Kapatılmış pencere veya kapı aralıklarını, ek önlem olarak sulandırılmış çamaşır suyuna batırılmış bez, battaniye, vb. malzeme ile örtünüz.
- Tehlike geçinceye kadar bekleyiniz.
- Eğer gözlerinizde yanma varsa, bu gaz sızıntısının belirtisidir. Gözlerinizi bol su ile yıkayınız.
- Sızıntı olduğunu tahmin ettiğiniz bölgeyi önce sulandırılmış çamaşır suyu ile, daha sonra sabunlu su ile yıkayınız.

Toplu Korunma:

- Tehlike anında en yakınınızda bulunan güvenli, kapalı bir yere gidiniz.
- Paniğe ve heyecana kapılmayınız.
- Yapılacak uyarılara göre hareket ediniz.

3-ARŞİV KULLANMA TALİMATI

AMAÇ

Bu talimat kurumumuz bünyesinde bulunan arşiv odalarının muhafazası, kontrolü ve idaresinin temel esaslarını belirlemektir.

KAPSAM

Bu talimat kurumumuz bünyesindeki arşiv odalarını kapsar.

TANIMLAR

Bu talimatta tanımlanması gereken herhangi bir terim bulunmamaktadır.

SORUMLULUKLAR

İlgili talimatın uygulanmasında işveren sorumludur.

UYGULAMA

- Her türlü güvenlik önlemi titizlikle alınıp, sürekli takibi yapılacaktır.
- Arşiv odasına sorumludan başkası girmeyecektir. İş bitiminde kapısı kilitli tutulacaktır.
- Arşiv odaları daima düzenli, tertipli, temiz tutulacaktır.
- Arşiv odasında ısıtıcı vb. aletler kullanılmayacak.
- Arşiv odasındaki elektrik ampulünün yakınında ısınma nedeniyle yangın çıkma ihtimaline karşılık kağıt vs. bulundurulmayacaktır.
- Elektrik düğmeleri kontrol edilerek iş bitiminde söndürülecektir.
- Arşiv odasının içinde veya yakınında görünür şekilde, uygun yangın söndürme cihazı bulundurulacaktır.
- Arşiv sorumlusu bu yangın söndürme cihazının özelliklerini ve doğru kullanımını bilecek; bu cihaz kuru kimyevi tozsa topaklanmaması için 15 günde bir düzenli olarak alt - üst edilecektir. Oda içerisindeki cihazların kullanıma hazır tutulmasından arşiv görevlisi sorumludur.
- Arşiv odasında yangın çıkması, su basması ve güvenlik gibi konularda tehlike varsa, sorumlu personel bunu derhal amirine bildirecektir.

İLGİLİ DOKÜMANLAR

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik

4-ÇALIŞMA ALANLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI

AMAÇ

- Çalışanlarının kendi sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmayacak biçimde çalışmalarını sağlamak, olası tehlike ve risklere karşı önlemleri belirlemektir.

KAPSAM

- Bu talimatın uygulanmasından tüm çalışanlar sorumludur.

UYGULAMA

- Ofisleri temiz ve düzenli tutunuz.
- Ofislerde normal şartlarda koşmayınız, yürüyünüz.
- Çay, kahve gibi sıcak içeceklerin dökülmemesine dikkat ediniz.
- Elektrikli cihazların yakınında sıvı ve dökülme ihtimali olan yiyecek içecekler bulundurmayınız.
- Takılma, düşme ve çarpma ihtimaline karşı dolap ve masa çekmece kapaklarını açık bırakmayınız.
- Yürürken aynı zamanda asla evrak okumayınız.
- Yüksek yerlerdeki raflardan dosya vb. alırken portatif merdiven kullanınız.
- Dolapların üzerine dosya vb. yığmayınız, dolapların içine düzenli biçimde koyunuz.
- Ofiste kullandığınız eşyalara dikkat ediniz. Arızası halinde arıza bildirim formuyla ilgili birime talebinizi iletiniz.
- Sandalye, koltuk, masa ve çekmeceleri yüksekte bir noktaya ulaşmak için merdiven gibi kullanmayınız.
- Çalışma alanınızda bulunan cihazları amacı dışında kullanmayınız.
- Kullanılan cihazların sağlık ve güvenlik için koruyucu tertibatı var ise koruyucu tertibatı ile kullanınız.
- Ofislerde ve kapalı alanlarda sigara içmeyiniz.
- Yetkiniz haricinde bulunan alanlara girmeyiniz, yetkiniz bulunmayan çalışmalarda bulunmayınız.
- Ofislerin temizliğinde, ıslak zeminlerin derhal kurulanmasını sağlayınız.
- Ofis zeminlerinde, kaymaya, takılmaya neden olabilecek yüzeylerinin onarılması için ilgili birime bilgi veriniz.
- Evraklardaki zımba tellerini mutlaka zımba teli sökücü ile çıkartınız.
- Ofislerde bulunan makas, maket bıçağı, sivri uçlu kalemler vb. gibi malzemelerle işiniz bittiğinde yerlerine kaldırın, kullanımda dikkatli olunuz.
- Klavyenin rahat bir çalışma pozisyonu sağlayacak uzaklıkta olmasına özen gösteriniz.
- Mevcut ışık kaynaklarının direkt parlaklığa ve yansımalara neden olmasını engelleyiniz.
- Bilgisayar ekranı ve fon ortamı arasında yeterli aydınlanma olmasını sağlayınız.
- Yerden ağır bir malzeme kaldırırken belin incinmemesi için dizlerin kırılması ve kuvvetin belden değil bacaklardan alınmasını sağlayınız.

4-ÇALIŞMA ALANLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI

- Mesai sonunda odanızdan ayrılırken ışıkları söndürüp, elektrikli aletlerin (ısıtıcı, klima, prize takılı cep telefonu şarj cihazı vb. adaptörler) kapalı olup olmadığını mutlaka kontrol ediniz.
- Burkulma, kayma ve düşmelere sebebiyet vermeyecek ayakkabıları tercih ediniz.
- Odanızdaki tüm elektrikli aletlerin kablolarının, fiş ve prizlerinin uygun ve emniyetli olması sağlatınız. Ayrıca sarkan ve ekli elektrik kablolarının açıkta durması halinde ilgili birime bilgi verip, toplanmasını sağlayınız.
- Çalışma ortamınızda gözlemlediğiniz iş sağlığı ve güvenliği açısından tehlikeleri iş sağlığı ve güvenliği birime bildiriniz.
- Çalışma ortamınızın acil çıkışı engellemeyecek şekilde düzenlenmesini sağlayınız.
- Acil durum telefon numaralarını, yangın söndürücü yerlerini ve acil çıkış yerlerini her katta yer alan acil çıkış planından mutlaka öğreniniz.
- Yürüme yollarında, çalışma alanınızın zemininde takılıp düşebilecek malzemeler bulundurmuyunuz.
- Çalışma alanınıza dair ya da genel çalışma alanında kendiniz ya da çevrenizdekiler için gördüğünüz tehlikeli durumları birim sorumlunuza ve ilgili birime bildiriniz.
- Lavabo ve tuvaletlerin temizliği yapılırken kullanılan uyarı levhalarını dikkate alın, yerler ıslakken ya da temizlik yapılırken o kısımdaki lavabo ve tuvaletleri kullanmayınız.
- Kullanılan eşya ve cihazlarda meydana gelen arızaları hemen arıza takip sistemi üzerinden teknik servise iletiniz. Arızalı araç, gereci onarımı yapılana kadar kullanmayınız.
- Çalışma alanınızda oluşabilecek çöplerinizi uygun atık kutularına atınız.
- Çalışma alanlarında yüksek sesle konuşmayınız.
- Çalışma alanlarında havalandırma sisteminin devrede olması durumunda arızaya düşmemesi ve vanaların patlamaması için camları açmayınız.

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALIMATI

AMAÇ

Kurumumuz İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi Ekranlı Araçlarla Çalışma Talimatı, Samsun Adliyesi ve ek hizmet binası içinde yer alan ofislerde iş sağlığı ve güvenliği kurallarının algılanabilmesi ve uygulanabilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

KAPSAM

Kurumumuzun tüm birimlerinde görev yapan personeller, ziyaretçiler ve diğer kullanıcıları kapsamaktadır.

SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasında birim işveren vekilinin yönlendirmesiyle kurumda görev yapan çalışanlar başta olmak üzere diğer kullanıcılar da sorumlu tutulacaklardır.

UYGULAMA

Uygulamada öncelikli olarak çalışılan ya da kullanılan alanın sağlık ve güvenlik kuralları geçerlidir. Bu talimat, çalışma alanında uyulacak asgari genel ekranlı araçlarla çalışma kurallarını içermektedir.

DAYANAK

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4., 5. ve 16. ve 19. maddeleri ile Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Ekranlı Araç: Uygulanan işlemin içeriğine bakılmaksızın ekranında harf, rakam, şekil, grafik ve resim gösteren her türlü aracı,

Operatör/Kullanıcı:

Esas işi ekranlı araçlarla çalışmak olan ve normal çalışmasının önemli bir bölümünde ekranlı araç kullanan kişiyi,

Çalışma Merkezi:

Operatörün/kullanıcının oturduğu sandalye, ekranlı aracın konulduğu masa ya da yüzey, operatör/kullanıcı-makine ara yüz yazılımı, monitör, klavye, yazıcı, telefon, faks, modem ve benzeri aksesuar ve ekranlı araçla ilgili tüm donanımların tamamının veya bir kısmının bulunduğu çalışma alanını, ifade etmektedir.

FAALİYET AKIŞI:

Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Uyulacak Genel Kural ve Talimatlar

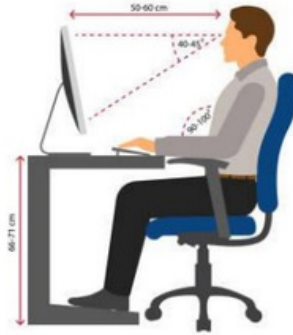
- Çalışma alanında belirlenen sağlık ve güvenlik kurallarına uyulmalıdır.
- Bu tür ekipmanların kullanımı çalışanlar için risk kaynağı olmamalıdır.

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALIMATI

a) Monitör

- Monitör operatörün/kullanıcının çalışma pozisyonuna uygun mesafede ve göz hizasında olmalıdır.
- Monitör ekranında görünen karakterler, kolayca seçilir şekil ve formda, uygun büyüklükte olmalı, satır ve karakterler arasında yeterli boşluk bulunmalıdır.
- Ekran görüntüsü sabit olmalı, görüntü titrememeli ve benzeri olumsuzluklar bulunmamalıdır.
- Parlaklık ve karakterler ile arka plan arasındaki kontrast, operatör/kullanıcı tarafından kolaylıkla ayarlanabilmelidir.
- Monitör operatörün/kullanıcının ihtiyacına göre kolaylıkla her yöne döndürülerek ayarlanabilir olmalıdır.
- Monitör ayrı bir alanda veya ayarlanabilir bir masa üzerinde kullanılmalıdır.
- Monitör ekranında operatörü/kullanıcıyı rahatsız edebilecek yansıma ve parlamalar olmamalıdır.

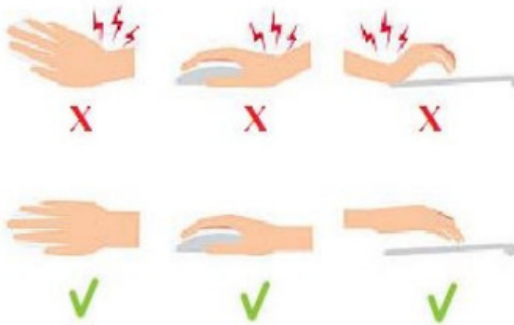
Resim 1: Monitör yerleşimi şematik gösterimi

b) Klavye

- Klavye, operatörün/kullanıcının el ve kollarının yorulmaması ve rahatça çalışabilmesi için ekrandan ayrı ve hareket ettirilebilir olmalıdır.
- Klavyenin ön tarafına operatörün/kullanıcının bileklerini dayayabileceği özel destek konulmalıdır.
- Operatörün/kullanıcının elleri ve kolları için klavyenin önünde yeterli boşluk olmalıdır.
- Klavye yüzeyi ışığı yansıtmayacak şekilde mat olmalıdır.
- Klavye tuşlarının özellikleri ve yerleri klavye kullanımını kolaylaştıracak şekilde olmalıdır.
- Klavye tuşları üzerindeki semboller, çalışma pozisyonuna göre kolaylıkla okunabilir ve seçilebilir nitelikte olmalıdır.

c) Fare

- Kolun aşırı kullanılmasını önlemek için fare, operatörün/kullanıcının vücuduna yakın yerleştirilmelidir.
- Farenin rahat hareket edebilmesi için farenin çevresinde yeterli alan olmalıdır.
- Fare, klavyenin ve operatörün/kullanıcının yanında olmalıdır.
- Zamanının büyük çoğunluğunda fare kullanan operatör/kullanıcı için konforu arttırmak amacıyla bilek desteği olan bir fare altlığı kullanılmalıdır.
- Doğru bir el-fare yerleşimi için klavye ve fare aynı yükseklikte olmalı, bilek düz bir çizgide tutulmalıdır.
- Çalışma yüzeyinde kullanılan klavye ve fare gibi donanımlar için ön kol veya bilek, çalışma yüzeyi veya sandalye kolunun dirseği tarafından desteklenebilir olmalıdır.

Resim 2: Klavye ve fare kullanımı şematik gösterimi

d) Çalışma masası veya çalışma yüzeyi

- Çalışma masası veya çalışma yüzeyi; ekran, klavye, dokümanlar ve diğer ilgili malzemelerin rahat bir şekilde düzenlenebilmesine olanak sağlayacak şekilde, yeterli büyüklükte ve ışığı yansıtmayacak nitelikte olmalıdır.
- Operatörün/kullanıcının rahatsız edici göz ve baş hareketleri ihtiyacını en aza indirecek şekilde yerleştirilmiş ve ayarlanabilir özellikte doküman tutucu kullanılmalıdır.
- Operatörün/kullanıcının rahat bir pozisyonda olması için yeterli alan olmalıdır.

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALİMATI

e) Çalışma sandalyesi

- Sandalye dengeli ve operatörün/kullanıcının rahat bir pozisyonda oturabileceği ve kolaylıkla hareket edebileceği şekilde olmalıdır.
- Oturma yerinin yüksekliği ayarlanabilir olmalıdır.
- Sırt dayama yeri öne-arkaya ve yukarı-aşağı ayarlanabilir olmalıdır.
- Sandalyede sırt desteği kullanılmalıdır. Sırt desteği bele uygun ve esnek olmalıdır.
- İstendiğinde operatöre/kullanıcıya uygun bir ayak desteği sağlanmalıdır.

Resim 3: Sandalye kullanımı şematik gösterimi

Çalışma ortamı

a) Gerekli alan

- Operatörün/kullanıcının oturma şeklini değiştirebilmesi ve rahatça hareket edebilmesi için çalışma merkezi yeterli genişlikte olmalı ve uygun şekilde düzenlenmelidir.

b) Aydınlatma

- Operatörün/kullanıcının gereksinimleri ve yapılan işin türü dikkate alınarak uygun aydınlatma şartları sağlanmalı, arka planla ekran arasında uygun kontrast bulunmalıdır.
- Yapay aydınlatma kaynaklarının yeri ve teknik özellikleri ekrandaki ve diğer ekipman üzerindeki parlama ve yansımalar önlenecek şekilde olmalıdır.

c) Yansıma ve parlama

- Çalışma merkezlerinde yansımalar ve parlamalara neden olabilecek ışık gelmesini önlemek amacıyla tedbirler alınmalıdır.
- Ekranı gelen gün ışığının kontrol edilebilmesi için yatay ve dikey ayarlanabilir perdeler kullanılmalıdır.

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALIMATI

d) Gürültü

- Çalışma merkezlerinde kullanılan ekipmanın gürültüsü, çalışanların dikkatini dağıtmayacak ve karşılıklı konuşmayı engellemeyecek düzeyde olmalıdır.

e) Isı

- Çalışma merkezindeki ekipman, çalışanları rahatsız edecek düzeyde ortama ısı vermemelidir.

f) Radyasyon

- Çalışma merkezindeki görünür ışık dışındaki tüm radyasyonların sağlığa zarar vermeyecek düzeylerde olması için gerekli önlemler alınmalıdır.

g) Nem

- Çalışma ortamında nem, uygun düzeyde tutulmalı ve bu düzey korunmalıdır.

Ek-1: Ofis Alanında Ekranlı Araçlarla Güvenli Çalışma Kontrol Listesi

No	Risk Faktörleri	Evet	Hayır	Açıklama/Alınacak Önlemler
1	Monitör, çalışma pozisyonuna uygun mesafede ve göz hizasında mı?			Monitör, çalışma pozisyonuna uygun mesafede ve göz hizasında olmalıdır.
2	Monitör ekranında görünen karakterler kolayca seçilebiliyor mu?			Monitör ekranında görünen karakterler uygun büyüklükte olmalı, satır ve karakterler arasında yeterli boşluk bulunmalıdır.
3	Ekran görüntüsü sabit mi?			Görüntü titrememeli ve benzeri olumsuzluklar bulunmamalıdır.
4	Parlaklık ve karakterler ile arka plan arasındaki <u>kontrast</u> , ayarlanabiliyor mu?			Parlaklık ve karakterler ile arka plan arasındaki <u>kontrast</u> , operatör/kullanıcı tarafından kolaylıkla ayarlanabilmelidir.

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALİMATI

5	Monitör ihtiyaca göre kolaylıkla her yöne döndürülebilir mi?			Monitör operatörün/kullanıcının ihtiyacına göre kolaylıkla her yöne döndürülerek ayarlanabilir olmalıdır.
6	Monitör ayrı bir alanda veya ayarlanabilir bir masa üzerinde mi?			Monitör ayrı bir alanda veya ayarlanabilir bir masa üzerinde kullanılmalıdır.
7	Monitör ekranında yansıma ve parlama var mı?			Monitör ekranında operatörü/kullanıcıyı rahatsız edebilecek yansıma ve parlamalar olmamalıdır.
8	Klavye, ekrandan ayrı mı?			Klavye, operatörün/kullanıcının el ve kollarının yorulmaması ve rahatça çalışabilmesi için ekrandan ayrı olmalıdır.
9	Klavye hareket ettirebiliyor mu?			Klavye, operatörün/kullanıcının el ve kollarının yorulmaması ve rahatça çalışabilmesi için hareket ettirilebilir olmalıdır.
10	Klavyenin ön tarafında bileklerinizi dayanabileceği özel destek var mı?			Klavyenin ön tarafına operatörün/kullanıcının bileklerini dayayabileceği özel destek konulmalıdır.
11	Klavyenin önünde yeterli boşluk var mı?			Operatörün/kullanıcının elleri ve kolları için klavyenin önünde yeterli boşluk olmalıdır.
12	Klavye yüzeyi mat mı?			Klavye yüzeyi ışığı yansıtmayacak şekilde mat olmalıdır.
13	Klavye tuşları üzerindeki semboller, çalışma pozisyonuna göre kolaylıkla okunabilir ve seçilebilir nitelikte mi?			Klavye tuşları üzerindeki semboller, çalışma pozisyonuna göre kolaylıkla okunabilir ve seçilebilir nitelikte olmalıdır.
14	Fare yakında mı?			Kolun aşırı kullanılmasını önlemek için fare, operatörün/kullanıcının vücuduna yakın yerleştirilmelidir. Fare, klavyenin ve operatörün/kullanıcının yanında olmalıdır.
15	Farenin çevresinde yeterli alan var mı?			Farenin rahat hareket edebilmesi için farenin çevresinde yeterli alan olmalıdır.
16	Fare altlığı var mı?			Zamanının büyük çoğunluğunda fare kullanan operatör/kullanıcı için konforu arttırmak amacıyla bilek desteği olan bir fare altlığı kullanılmalıdır.

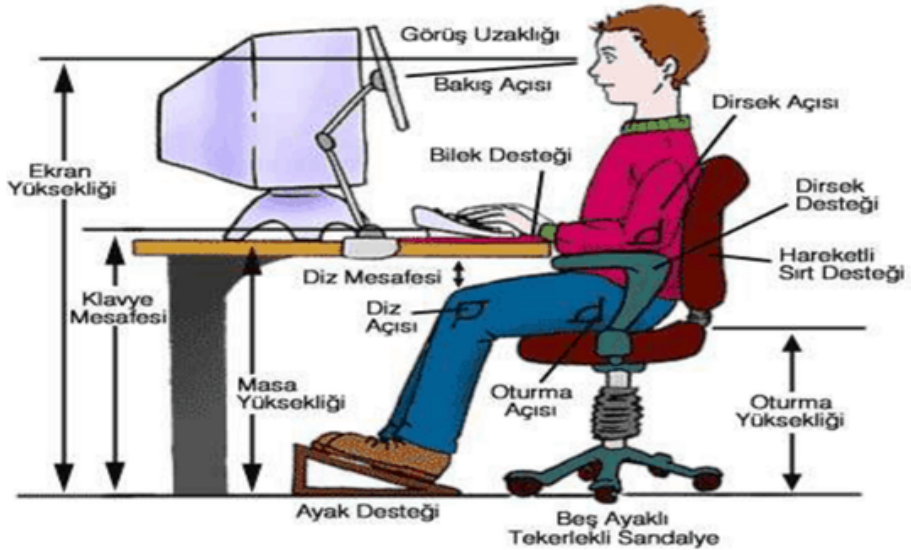

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALİMATI

17	Fare ve klavye aynı yükseklikte mi?			Doğru bir el-fare yerleşimi için klavye ve fare aynı yükseklikte olmalı, bilek düz bir çizgide tutulmalıdır.
18	Klavye ve fare kullanımında ön kol ve bilek çalışma yüzeyi veya sandalye kolunun dirseği tarafından destekleniyor mu?			Çalışma yüzeyinde kullanılan klavye ve fare gibi donanımlar için ön kol veya bilek, çalışma yüzeyi veya sandalye kolunun dirseği tarafından desteklenebilir olmalıdır.
19	Çalışma masası veya çalışma yüzeyi yeterli büyüklükte mi?			Çalışma masası veya çalışma yüzeyi; ekran, klavye, dokümanlar ve diğer ilgili malzemelerin rahat bir şekilde düzenlenebilmesine olanak sağlayacak şekilde ve operatörün/kullanıcının çalışacağı pozisyonda olması için yeterli alan olmalıdır.
20	Çalışma masası veya çalışma yüzeyi mat mı?			Çalışma masası veya çalışma yüzeyi; ışığı yansıtmayacak nitelikte olmalıdır.
21	Doküman tutucu kullanılıyor mu?			Operatörün/kullanıcının rahatsız edici göz ve baş hareketleri ihtiyacını en aza indirecek şekilde yerleştirilmiş ve ayarlanabilir özellikte doküman tutucu kullanılmalıdır.
22	Sandalye dengeli mi?			Sandalye dengeli ve operatörün/kullanıcının rahat bir pozisyonda oturabileceği ve kolaylıkla hareket edebileceği şekilde olmalıdır.
23	Sandalye yüksekliği ayarlanabiliyor mu?			Oturma yerinin yüksekliği ayarlanabilir olmalıdır.
24	Sandalye sırt dayama yeri ayarlanabiliyor mu?			Sırt dayama yeri öne-arkaya ve <u>yukarı-aşağı</u> ayarlanabilir olmalıdır.
25	Sırt desteği var mı?			Sandalyede sırt desteği kullanılmalıdır. Sırt desteği bele uygun ve esnek olmalıdır.
26	Ayak desteği var mı?			İstendiğinde operatöre/kullanıcıya uygun bir ayak desteği sağlanmalıdır.
27	Aydınlatma uygun mu?			Operatörün/kullanıcının gereksinimleri ve yapılan işin türü dikkate alınarak uygun aydınlatma şartları sağlanmalı, arka planla ekran arasında uygun <u>kontrast</u> bulunmalıdır.
28	Yapay aydınlatma kaynakları parlama ve yansıma yapıyor mu?			Yapay aydınlatma kaynaklarının yeri ve teknik özellikleri ekrandaki ve diğer ekipman üzerindeki parlama ve yansımalar önlenerek şekilde olmalıdır.

5-EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA TALİMATI

29	Ekranla gün ışığı geliyor mu?			Ekranla gelen gün ışığının kontrol edilebilmesi için yatay ve dikey ayarlanabilir perdeler kullanılmalıdır.
30	Ekranlı araçlardan ve kaynaklarından gürültü çıkıyor mu?			Çalışma merkezlerinde kullanılan <u>ekipmanın</u> gürültüsü, çalışanların dikkatini dağıtmayacak ve karşılıklı konuşmayı engellemeyecek düzeyde olmalıdır.
31	Ekranlı araçlardan ve kaynaklarından ortama ısı yayılıyor mu?			Çalışma merkezindeki <u>ekipman</u> , çalışanları rahatsız edecek düzeyde ortama ısı vermemelidir.
32	Çalışma ortamında nem var mı?			Çalışma ortamında nem, uygun düzeyde tutulmalı ve bu düzey korunmalıdır.

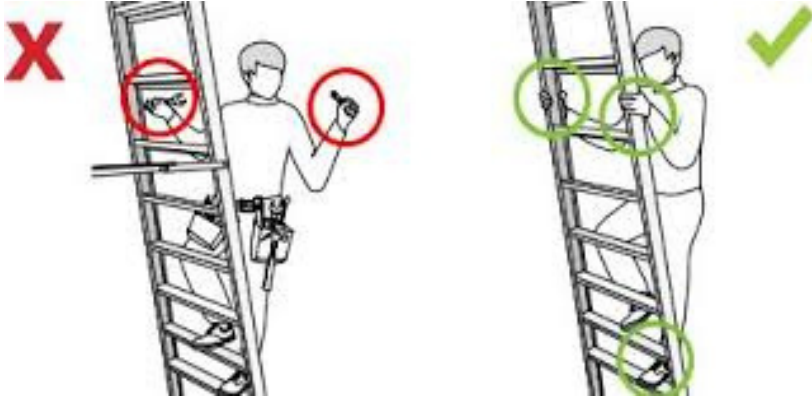
6-EL MERDİVENİ İLE YAPILAN ÇALIŞMALARDA İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

- Merdivenler her kullanım öncesi kontrol edilmelidir.
- Merdivenlerin ayakları kaymaz malzeme ile kaplanmış olmalıdır.
- Ahşap malzemeden üretilmiş olan el merdivenlerinde ek olmamalı ve merdiven boyanmamalıdır.
- Kullanılan ahşap malzeme aşırı budaklı olmamalı, kırık ve çatlak bulunmamalıdır.
- En az 40 cm genişliğinde, aynı merkezde eşit ve en fazla 30 cm dikey aralıklı basamakları olan merdivenler kullanılmalıdır.
- Merdiven ile yapılan çalışmalarda en az iki kişi olmalıdır.
- Merdivenler kullanım esnasında sabitlenmeli bu olası değilse bir kişi tarafından tutulmalıdır.
- Merdivenin kullanıldığı zemin sağlam, kaymaz, temiz, çamursuz ve düz olmalıdır.
- Güvenli bir zemin için maksimum yan eğim 16°, maksimum geri eğim 6° olmalıdır.
- Merdivenin üst ucu sağlam bir yere dayanmalıdır ve eğer merdiven bir yere çıkma amacı ile kullanılacaksa çıkış yapılacak olan kottan en az 90 cm aşacak şekilde olmalıdır.
- Çalışma süresi kısa olmalıdır. (Maksimum 30 dakika)
- Düşük riskli ve basit işlerde kullanılmalıdır. (Örn: Etiketleme, Dosyalama vb)
- Her zaman üç noktanın merdivene temas halinde olmasına dikkat edilmelidir (2 ayak ve 1 el veya 2 el ve 1 ayak gibi).
- Merdiven üzerine elde malzeme ile çıkılmamalıdır.
- Merdiven kullanım açısı 75° - 4'te 1 kuralı (yukarı doğru her 4 birim için dışa doğru 1 birim) olmalıdır.
- Sağa ve sola aşırı uzanılmamalı, çalışırken iki ayak da hep aynı basamak üzerinde tutulmalıdır.
- En üstteki üç basamak üzerinde çalışılmamalıdır. Bu kısım elle tutunmak içindir.
- El merdivenleri yalnız bir kişi içindir. Bir merdivene birden fazla kişi çıkmamalı ve aşırı yükleme yapılmamalıdır.
- Elektrikle ilgili işlerde veya enerji hatlarının bulunduğu ortamlarda çalışırken metal (iletken) merdiven kullanılmamalıdır. Elektriğin mevcut olduğu ortamlarda çalışırken fiberglas, izolasyonlu merdivenler tercih edilmelidir.
- Şiddetli rüzgârlı havalarda merdiven kullanılmamalıdır. Rüzgâr şiddeti, güvenli olarak merdiven kullanımına izin verecek kadar azalıncaya kadar beklenilmelidir.
- Merdiven kapı girişlerine yerleştirmekten kaçınılmalıdır. Eğer kaçınılmaz olarak merdivenin konulması gerekiyorsa kapı kilitlenmeli veya görev tamamlanıncaya kadar bir kişinin güvenlik açısından nöbet tutması sağlanmalı ve iş bitiminde merdiven kaldırılmalıdır.
- Merdivenin kullanılacağı alanda trafik varsa, uyarı işaretleri ve barikatlar konarak trafik merdivenin bulunduğu noktadan uzak tutulmalıdır. Eğer olası değilse bir kişi iş güvenliğini sağlamak amacıyla gözcülük yapmalıdır.

6-EL MERDİVENİ İLE YAPILAN ÇALIŞMALARDA İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

- Merdivenin kullanılacağı alanda trafik varsa, uyarı işaretleri ve barikatlar konarak trafik merdivenin bulunduğu noktadan uzak tutmalıdır. Eğer olası değilse bir kişi iş güvenliğini sağlamak amacıyla gözcülük yapmalıdır.
- Merdiven kullanılırken (üzerindeyken) kesinlikle konumu değiştirilmeye kalkışılmamalıdır.
- Kullanıcı inerken ve çıkarken merdiveni karşısına almalı ve her basamağı adım adım inip çıkmalıdır.
- Merdivenler her zaman yatay olarak taşınmalıdır.
- Merdivenler yalnızca yapılış amaçlarına uygun olarak kullanılmalıdır. Kesinlikle yürüyüş yüzeyi gibi yatay pozisyonda kullanılmamalıdır.
- A-Tipi katlanır merdivenlerin tam açılması yeterli alan olmalıdır ve kilitleme tertibatı kullanılmalıdır.
- A-Tipi merdivenler boşluklara dik olarak konumlandırılmalıdır.

7-ELLE TAŞIMA İŞLERİ TALİMATI

AMAÇ

- Çevreyi ve insan sağlığını etkileyebilecek potansiyel ve beklenmedik durumlara karşı önceden hazırlıklı olmak ve acil durum oluştuktan sonra çıkabilecek riskleri en aza indirmeye yönelik yapılacak faaliyetleri metotları ve sorumluları belirlenmesini sağlar.

KAPSAM ve SORUMLULUK

- Tüm çalışan personeli kapsar.

UYGULAMA

- İşe başlamadan önce çalışma alanında keşif yapın ve engelleri belirleyin.
- Çalışma alanında bulunan engelleri kaldırın.
- Zeminde bozuk kısımlar varsa buruların üstünü uygun malzeme ile örtün ve bu bölümleri kullanmayın.
- Kaldırılacak olan yükü önce göz ve temas yolu ile tartarak kontrol edin.
- Tek başınıza kaldıramayacağınız bir yük ise asla tek başınıza kaldırmayın.
- 25 kg dan fazla olan yükleri kaldırmaya çalışmayınız.
- 50 kg dan fazla yükler için mutlaka taşıma aletleri kullanın.
- Elle taşımada aşağıdaki 6 nokta kuralına uyun.

1-Yükü tanımak

2-Asimetrik yaklaşmak

3-Dizlerin üzerinde yaylanarak eğilmek

4-Yükü çapraz olarak kavramak ve

Dizler üzerinde kalkmak

5-Yükü vücudumuza yakın tutarak

ayaklar ile dönmek

6-Yükü yerine koymak

- Taşıma aletlerini kullanırken çekmek yerine itme metodunu kullanmaya özen gösterin.
- Kaldırma ve indirme hareketlerinde her zaman ayaklarınızı kullanın.
- Dönme hareketini belden değil, ayaklarınızla beraber vücudu döndürerek yapınız.
- Her zaman yükü kendine yakın tutunuz.
- İtebileceğiniz, çekebileceğiniz ve kaldırmayabileceğiniz yükten fazla yükler için her zaman kaldırma ve taşıma aletlerini kullanınız.

8-GÜVENLİK GÖREVLİSİ ÇALIŞMA TALİMATI

AMAÇ

Bu talimatın amacı, çalışanlara sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması, işyerindeki sağlık tehlike ve risklerinin tanımlanması ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla uygulamaların tanımlanmasıdır.

KAPSAM

Bu talimat tüm güvenlik personeli çalışanlarını kapsar.

UYGULAMA

- Görevli olduğunuz projedeki vardiyalarınıza ve verilen diğer görevlere dinlenmiş ve zinde olarak geliniz. Günlük dinlenme saatlerinizi ve hafta tatillerinizi dinlenmek için kullanınız.
- İş yerinize kesinlikle alkol ve uyuşturucu madde almış olarak gelmeyiniz. İşyerinize böyle maddeler getirmeyiniz ve iş yerinde içmeyiniz.
- İş yerlerinize giriş ve çıkışlarda sadece izin verilen normal giriş-çıkış kapılarını ve güzergahları kullanınız. İşaretlenmiş ve belirlenmiş yerler dışında giriş-çıkış mümkün olsa da kullanmayınız.
- Servislere hareket etmeden önce bininiz. Araçlar hareket halinde iken binmeye ve inmeye çalışmayınız.
- İşe başlamadan önce üniformanızı eksiksiz giyiniz, teçhizatlarınızı takınız. Malzeme ve teçhizatlarınız tam olmadan kesinlikle görevinize başlamayınız.
- Yetersiz durumdaki veya evsafını kaybetmiş üniforma ve teçhizatları kullanmayınız. Değiştirilmesi veya tamamlanması için sıralı amirlerinizi haberdar ediniz.
- 5188 sayılı yasada belirtilmeyen, görev tanımınız içerisinde olmayan, bilgi ve tecrübenizin bulunmadığı konularda iş üstlenmeyiniz.
- Ne olduğunu, nasıl kullanılacağını bilmediğiniz hiçbir araç, gereç, teçhizat ve malzemeyi kesinlikle kullanmayınız, kullandırmayınız.
- Yanında yetkilisi ve görevlendirilmiş personel olmayan herhangi bir araç ve makineyi öğrenmek maksadıyla da olsa kullanmaya kalkmayınız. Görevinizle ilgili olup da bilmediğiniz araç-gereçleri deneyerek öğrenmek yerine, amirlerinizden veya bilen kişilerden yardım alarak öğrenmeyi tercih ediniz.
- Yapabileceğinize emin olsanız bile, kendi görev alanınız ve görev tanımınız dışında kalan bir işi yapmaya kalkışmayınız, göreviniz dışındaki işlerde kendiliğinizden çalışmayınız.
- Bilmediğiniz ve sorumlusu olmadığınız araç, gereç, teçhizat, makine ve elektronik malzemeyi kesinlikle kullanmayınız, bunların anahtarları, düğmeleri ve ayarlarına dokunmayınız.
- Görevinize başlamadan önce görev yerinizde ve çevrenizde sizin ve çevrenizdekilerin güvenliğini tehdit edici bir durum olup-olmadığını kontrol ediniz. Tespit ettiğiniz tehlikeli ve olumsuz durumları süratle ilgililerine ve amirlerinize bildiriniz.
- Bir araç ve makineyi çalıştırmadan önce üzerinde arıza, bakım-onarım, tehlike, çalıştırma yasağı gibi durumları gösteren ikaz levhaları olup olmadığını kontrol ediniz.

8-GÜVENLİK GÖREVLİSİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Görevinize başlamadan önce işinizle ilgili araç, teçhizat, alet-edevat, bilgisayar, telefon, telsiz vb.nin faal durumda olup olmadığını, uygun evsafa bulunup bulunmadığını mutlaka kontrol ediniz. Araç, makine ve malzemelerin kendisini ve etrafını kontrol etmeden çalıştırmayınız.
- Görevinizin başında bulunduğunuz sürece görev yerinizi kontrol altında tutarak, bütün dikkatinizi işinizin üzerinde yoğunlaştırınız.
- Görevinizi ve vardiyanızı sıralı amirlerinizin haberi ve onayı olmadan bir başkasına devretmeyiniz.
- Çalışma ve iş güvenliği talimatlarına kesinlikle riayet ediniz. "ÖNCE EMNİYET" kuralını hayatınız boyunca kendinize düstur ediniz. Emniyetsiz gördüğünüz hiçbir işi yapmayınız ve yaptırmayınız.
- Amirlerinizin uygun gördüğü ve sizden istenen en emniyetli usul ile çalışınız. Kendi görüşünüz ve düşünceleriniz doğrultusunda hareket etmeyiniz. En uygun çalışma usulünü bilmediğiniz durumlarda, mutlaka amirlerinizden sorup öğreniniz.
- Amirlerinizin iş güvenliği ile ilgili uyarı ve talimatlarına riayet ediniz.
- Uyarı işaretlerine, ikaz levhalarına kesinlikle uyunuz ve uyulmasını sağlayınız.
- Görev yerlerinizde kullandığınız malzemeler ve oda demirbaşları ile ilgili arıza, bakım-onarım veya tehlike arz eden bir durum söz konusu olduğunda, tehlikeyi belirten ikaz levhalarını mutlaka asınız, ilgili ve yetkili personel tarafından tehlikeli durumun ortadan kaldırılmasını sağlayınız.
- Yetkisiz onarım yapmayınız ve yaptırmayınız.
- Her türlü araç, gereç teçhizat ve malzemenin kullanma, bakım ve emniyet talimatlarını eksiksiz uygulayınız.
- Araç-gereç ve makineler üzerinde yerleri belirlenerek konulmuş bulunan koruyucu malzemelerin, ikaz levhalarının yerlerini değiştirmeyiniz ve değiştirtmeyiniz.
- Görevli olduğunuz yerlerde tehlike arz eden durumlara kendiniz müdahale etmeyiniz. Derhal amirlerinize veya ilgili personele haber veriniz.
- Görevli olduğunuz müddetçe; gerek kullandığınız malzemelerin, teçhizat-ekipmanın, gerekse araç-gereçler üzerinde ve görev yerlerinizde bulunan iş güvenliğini sağlayıcı tertibatların devrede kalmasına sürekli özen ve dikkat gösterin.
- Kullanmanız gereken araç, teçhizat ve malzemelerden uygun olmayanların yerine amirlerinizden uygun olanlarını isteyiniz.
- Görev yerlerinizdeki araç, gereç, teçhizat, makine ve malzemeleri kullanma talimatları dışında veya yasaklanmış bir amaç ve şekilde kullanmayınız.
- Kullandığınız araç, teçhizat, bilgisayar, makine vb. kapasitelerinin üzerinde zorlayarak kullanmayınız.
- İşiniz sırasında kullandığınız, görev yerinizde veya çevrenizde bulunan makine ve araçların hareketli kısımlarından, her türlü soba ve ısıtıcılardan parmaklarınızı, el ve kollarınızı, diğer organlarınızı, üniforma ve elbiselerinizin uç kısımlarını, kullandığınız diğer malzemeleri ve teçhizatlarınızı uzak tutunuz.

8-GÜVENLİK GÖREVLİSİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Görev yerlerinizden devriye, tur kontrolü, çay ve yemek molaları vb. gibi ayrılmalarda; kullandığınız veya çevrenizde bulunan malzemelerin düşecek veya tehlike oluşturacak, görevi aksatacak şekilde olmamalarına dikkat ediniz. Gerekli kontrollerinizi yapmadan bulunduğunuz yeri terk etmeyiniz.
- Yüksek kısımlardaki çalışmalarda aşağıya indirilmesi gereken malzemeleri rastgele aşağıya atmayınız veya attırmayınız. Uygun yoldan emniyetli bir biçimde indirilmesini sağlayınız.
- Araçların giriş ve çıkışlarına dikkat ediniz. Nakliye araçları ve servislerin aralarında ve hareket sahaları içerisinde kesinlikle bulunmayınız.
- Yük kaldırma ve taşıma araçlarına operatörün yanına veya kullanım amacıyla kesinlikle binmeyin.
- Görev alanınız zemininde kaymayı kolaylaştırıcı maddelerin (su, kimyevi madde vb.) bulunup bulunmadığını kontrol ediniz. Böyle maddeler varsa, zemini bu maddelerden temizleyiniz veya temizletiniz. Açık sahalarda böyle zeminler üzerinde bulunurken veya geçerken (kayıp düşmemek için) dikkatli olunuz.
- Kot farkından dolayı düşme tehlikesi bulunan (uçurum, yar vb.) yerlere ve havaleli istiflere yaklaşmayınız.
- Eğimli zeminlerde veya buzlanma olan yerlerde hareket ederken veya yürürken, dengenizi kaybetmeyecek şekilde hareket ediniz ve dikkatli olunuz. Elleriniz cebinizde hareket etmeyiniz ve yürümeyiniz.
- Herhangi bir malzeme taşımamız gerektiğinde, taşıma sırasında bu malzemelerin kendinize, çevredeki kişilere ve tesislere zarar vermemesine dikkat ediniz.
- Taşıma gücünüzü aşan ağırlıktaki yükleri elinizle kaldırmayınız ve taşımayınız.
- Kimyevi madde taşınırken kendinizi ve çevrenizdeki kişileri tehlikeye düşürmeyecek biçimde tedbirli ve dikkatli hareket ediniz.
- Elektrik ve elektronik arızalarında kesinlikle müdahale etmeyiniz, derhal yetkililere ve amirlerinize haber veriniz.
- Elektrik düğmeleri ve prizler ile kullanılan cihazların elektrik düğmelerine ve elektrik aksamlarına ıslak elle dokunmayınız. Elektrik donanımları ve motorları sudan koruyunuz.
- İzolasyonu bozulmuş elektrik kablolarını, yalıtkan muhafazaları hasar görmüş elektrikli alet ve cihazları gördüğünüzde derhal yetkililerine haber veriniz.
- Kendi görevinizi yaparken başkalarının işini aksatmamaya ve onları tehlikeli duruma düşürecek davranışlarda bulunmamaya özen gösteriniz.
- Bir yangın tehlikesi hissettiğinizde, "YANGINDA VE TABİİ AFETLERDE HAREKET TARZLARI" nda belirtildiği şekilde hareket ediniz. Mesai içi ve mesai dışı olmasına göre gerekli yerleri haberdar ediniz ve gerekli reaksiyonu gösteriniz.
- Diğer tabii afetlerde (Deprem, sel vb.) panik yapmadan ve inisiyatif kullanarak, talimatlar doğrultusunda hareket ediniz. Gaz kaçağı ve benzeri durumlarda gerekli önlemleri alınız ve ilgilileri haberdar ediniz.
- Sigara içilmemesi gereken yerlerde asla sigara içmeyiniz.

8-GÜVENLİK GÖREVLİSİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Yemek öncesi ve sonrası gerekli temizlik ve hijyen kurallarına uyunuz.
- Görevli bulunduğunuz süre içerisinde projenin genel iş düzenine ve her türlü temizlik kurallarına uyunuz.
- Görev yerinde çıplak ayakla ve terlikle bulunmayınız ve görev yapmayınız. Üniformanızı çıkartmayınız. Yüksek topuklu ayakkabı giymeyiniz, ayakkabılarınızın arkasına basmadan normal giyiniz.
- Görevli olduğunuz odalarda ve elbise dolaplarında patlayıcı, parlayıcı ve yakıcı maddeler ile kokuşacak şeyler bulundurmuyunuz.
- Görevli olduğunuz yerler dışında projelerin diğer kısımlarında ve bulunmamanız gereken yerlerde bulunmayınız.
- Girilmesi yasak yerlere izinsiz olarak kesinlikle girmeyiniz.
- Başka insanların sizi göremeyeceği kuytu ve izbe yerlerde bulunmayınız, böyle yerlerde istirahat etmeye çalışmayınız. Soğuktan korunmak için fırın ve ısıtıcıların içine, sıcaktan korunmak için soğutucuların içine girmeyiniz.
- Görevli olduğunuz yerlerde ve projelerde “İş Sağlığı ve Güvenliği” ni tehlikeye sokan durumları derhal yetkililere bildiriniz.
- İzinsiz olarak görev yerinizi terk etmeyiniz.
- Yapacağınız her faaliyette “Keşif, Emniyet ve İrtibat” kuralını uygulayınız.
- Bu talimatta yazılanlar ile, talimata ek olarak veya haricen çıkartılacak diğer bütün talimatlara da titizlikle uyunuz.

9-SANTRAL GÖREVLİSİ ÇALIŞMA TALİMATI

İŞİN KISA TANIMI

Kurum bünyesinde bulunan santral ve telefon hizmetleri ile anons sisteminin işleyişini sağlamak, telefonla iletişimi ilgilendiren konularda her türlü iş ve işlemi yapmak.

GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

- Kurum içerisinde santrale bağlı telefon sistemini idare ve koordine etmek,
- Santrale dışardan gelen telefonları ilgili personelin dâhilisine bağlamak,
- Kurum personelinin dışarıdaki bir kamu kurumuyla görüşmek isteyen personelin telefon bağlantısı yapılır,
- Telefon ve santral sisteminde meydana gelen arızaları ya da konuyla ilgili görüş ve önerilerini Amirine bildirmek,
- Anons sisteminde yayınlanması istenilen anonsları Amirinin iznini almak suretiyle anonsu yapmak
- Kullandığı makine ve ekipmanları temiz tutmak, usulüne uygun olarak kullanmak ve sorumluluğu altında bulunan makine/ekipman ve çevresinin temizliğini yapmak.
- Faaliyetlerine ilişkin bilgilerin kullanıma hazır bir biçimde bulundurulmasını, rapor ve benzerlerinin dosyalanmasını sağlamak, gerektiğinde konuya ilişkin belge ve bilgileri sunmak.
- Faaliyetleri ile ilgili işlem ve kayıtları tam, doğru ve zamanında tutmak, kayıtların saklanması ve gizliliğinin korunmasını sağlamak.
- Görev alanı ile ilgili mevzuatı düzenli olarak izlemek.
- Gerektiğinde çalıştığı bölümde yürütülen diğer faaliyet ve işlemlere yöneticisi tarafından verilen talimatlar çerçevesinde yardımcı olmak.
- İş sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uymak.
- Görev alanı ile ilgili olarak yöneticisi tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

YETKİLERİ

Yukarıda belirtilen görev ve sorumlulukları gerçekleştirme yetkisine sahip olmak. Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli araç ve gereçleri kullanmak.

ÇALIŞMA KOŞULLARI

- Büro ortamında çalışmak.
- Normal çalışma saatleri içinde görev yapmak.
- Gerektiğinde normal çalışma saatleri dışında da görev yapabilmek.

10-TEKNİK PERSONEL ÇALIŞMA TALİMATI

AMAÇ

Bu talimatın amacı, çalışanlara sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması, işyerindeki sağlık tehlike ve risklerinin tanımlanması ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla uygulamaların tanımlanmasıdır.

KAPSAM

Bu talimat tüm teknik personel çalışanlarını kapsar.

UYGULAMA

- Çalışma öncesi ilgili personel için iş için uygun ve gerekli olan tüm Kişisel Koruyucu Donanım ve İş Güvenliği ekipmanları idare tarafından temin edilecek, personelin bu ekipmanlar ile çalışması sağlanacaktır.
- Elektrik kesilmemiş bir donanım veya sistem üzerinde tamirat yapılmayacaktır.
- Elektrik kesildiği pano veya şalter üzerine "DİKKAT BAKIM VAR" levhası asılacaktır.
- Elektrikli aleti ve kablolarını kullanmadan önce kontrol edilecektir.
- Kablodan çekerek fişi prizden ayırmaya çalışmak kesinlikle yasaktır.
- Kabloları sıcak yüzeylerden ve keskin kenarlardan geçirmeyin.
- Hatalı fiş ve prizleri kullanmayın.
- Kusurlu bir donanım tespit edildiğinde derhal servisten çekin.
- Tüm elektrik panolarına ve güç kaynaklarına uygun uyarı levhaları asılacaktır.
- Ana elektrik tesisatının bulunduğu yerlere sadece yetkili personel girecektir.
- Tamir durumu hariç, elektrik panolarının kapakları kapalı tutulacaktır.
- Kimyasal maddeler, parlayıcı ve yanıcı maddeler elektrik panolarının yakınına depolanmayacaktır.
- Elektrik panolarına, kontrol kutularına veya acil durum şalterlerine ulaşımı engelleyecek şekilde malzeme stoklanmayacaktır.
- Tüm panolar topraklanacak ve topraklaması olmayan el aleti kullanılmayacaktır.
- El aletleri düşebilecekleri yerlere konulmayacaktır.
- Elektrik kablolarının takılmalara ve dolayısıyla düşme kazalarına sebep olmaması için tedbir alınacaktır.
- El aletleriyle çalışırken koruyucu donanım kullanılacaktır.
- El aletleriyle çalışırken bir yere uzanmaya çalışmayın. Ayaklarınızı dengeli ve sağlam basın.
- Kullanmadığınız zaman elektrikli el aletlerini önce açma kapatma düğmesinden kapatın ve sonra fişi prizden ayırın.
- Çalışmanız bittiğinde parmağınızı el aletinin tetiği üzerinde tutmayın.
- Kusurlu veya emniyetli olmayan aletleri yenileriyle değiştirin.
- Yüksekte çalışırken el aletini düşme riskine karşı bağlayın. Ayrıca personelin takılarak düşmesini önlemek için el aletlerini geçiş yollarına ve yürüme yollarına geliş güzel bırakmayın.
- Aletleri bir yerden başka bir yere atmayın.
- Elden kaymayı önlemek için aletler temiz tutulacak, gres ve yağ bulaşmasına izin verilmeyecektir.

10-TEKNİK PERSONEL ÇALIŞMA TALİMATI

- Elektrikli el aletlerinin kablosu aleti bir yerden sarkıtmak veya çekmek için kullanılmayacaktır.
- Elektrikli aletleri kullanırken ıslak veya nemli zeminler üzerinde durulmayacaktır.
- Kaza durumunda derhal “Acil Çağrı Merkezi -112” aranacaktır.

Elektrikle ilgili tehlikeli bir durum tespit edildiğinde acilen ilgili personele haber verilir. Tekniğine uygun olmayan elektrik tesisatının kullanımına izin verilmez. Yalnızca eğitilmiş, yetkili, sorumlu personel, kişiler ve/veya firmalar elektrikli donanım ve devreler üzerinde bakım ve tamir yapacaktır.

11-TEMİZLİK PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

AMAÇ

Bu talimatın amacı, çalışanlara sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması, işyerindeki sağlık tehlike ve risklerinin tanımlanması ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla uygulamaların tanımlanmasıdır.

KAPSAM

Bu talimat tüm temizlik çalışanlarını kapsar.

UYGULAMA

- İş yerinde alınmış iş güvenliği tedbirlerine tamamen uyacağım, güvensiz ve tehlikeli davranışlarda bulunmayacağım.
- Yetki, bilgim ve görevim dışında iş yapmayacağım.
- İşyeri ilan panosuna ve muhtelif yerlerine asılmış iş sağlığı ve güvenliği kuralları ve duyurularını okuyup, uygulayacağım.
- Uyarı levhalarının yerlerini ilgililerin haberi olmadan değiştirmeyeceğim.
- İşyerinde meydana gelen en ufak iş kazasını ilgili ve sorumlulara bildireceğim.
- İşyerimden ve çalışma sahadından izinsiz ayrılmayacağım. Amirimden izinsiz işyerinde misafir, akraba kabul etmeyeceğim. Bana gösterilen yerlerde ziyaretçimle görüşeceğim.
- Sabahları iş başlangıcında ve akşamları giderken yaptığım iş çevresinde düzensiz malzeme koymayacağım.
- Çalıştığım makine, tezgah ve cihazı öğretilenden başka türlü çalıştırmayacağım, imal amacı dışında bir imalat için kullanmayacağım.
- Sağlam olmayan ve düşmeye mani olacak korkulukları bulunmayan geçit ve platformlardan geçmeyeceğim.
- İşyerinde asla şaka ve laubali hareket ve davranışlarda bulunmayacağım, iş disiplini ve ciddiyeti ile çalışacağım. Kazaya neden olacak davranışlarda bulunmayacağım.
- Ambar, malzeme, depo veya bulundurma yerlerinden yetkilisinin izni ve çıkış emri olmadan hiçbir malzeme, araç, gereç almayacağım.
- Ne kadar önemsiz görünürse görünsün; yaralanmaları, kazaları amirime bildireceğim.
- Sağlam ve güvenli olmayan ve düşmeyi engelleyecek korkulukları bulunmayan yerlerde gerekli olan önlemleri almadan çalışmayacağım. Emniyet kemeri kullanmam gereken yerlerde kullanacağım ve bu konudaki talimatlara uyacağım.
- Çalışma ortamımı temiz ve düzenli tutacağım.
- Çalışma alanlarında normal şartlarda koşmayacağım, yürüyeceğim.
- Çay, kahve gibi sıcak içeceklerin dökülmemesine dikkat edeceğim, ofis ortamında su ısıtıcısı ve çay makineleri vb. kullanmayacağım.
- Dolap ve masa çekmecelerini açık bırakmayacağım.
- Kapı arkalarında sopa, fırça vb barındırmayacağım.
- Temizlik bezleri, tüy dökmeyen, pamuklu kumaştan yapılmış, ısıya dayanıklı, sık dokunmuş bezler olmalıdır. Her temizlik sonrasında bu bezler deterjanla yıkanıp, kurulandıktan sonra kullanılmalıdır. Toz bezi kesinlikle silkelenmemelidir.

11-TEMİZLİK PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Toz alırken tozunu alınan cisme hasar verilmemelidir, hasar durumunda birim sorumlusuna haber verilmelidir.
- Dış cephelerde yapılacak cam ve cephe temizlikleri ancak bu işte eğitilmiş elemanlar tarafından yapılmalıdır.
- Bu tarz çalışmalar dışarıdan ve özel korunaklı sepetleri olan vinçler yardımıyla yapılmalıdır.
- Dış cephe temizlikleri sırasında aşağıya malzeme düşürme risklerine karşı o bölgede çalışma engellenmeli ve temizlik işi aşağıdaki bir gözcü denetiminde yapılmalıdır.
- Çalışanlar temizlik için sorumluluğuna verilen malzemeleri korumalı, bakımlarını yapmalı ve depolamalıdır.
- Yürürken aynı zamanda asla evrak okumayacağım.
- Yüksek yerlerdeki raflardan dosya vb. alırken, dolap üstlerini temizlerken portatif merdiven kullanacağım.
- Dolapların üzerine dosya vb. yığmayacak, dolapların içine düzenli biçimde koyacağım.
- Koltuk,sandalye, masa vb. ofis malzemelerinin arızalı ve onarım gerektirenlerini kullanmayıp, ilgili birime bildireceğim.
- Çalışma ortamının zeminlerinde, kaymaya, takılmaya neden olabilecek yüzeyleri derhal bildireceğim.
- Çalışma ortamında bulunan; makas, maket bıçağı, sivri uçlu kalemler vb. gibi malzemeleri dikkatli kullanacağım, işi bitince kaldıracağım. Bu tip malzemeleri üzerinde taşımayacağım.
- Asansör kullanımına gereken hassasiyet göstereceğim, azami kişi sayısı dolmuş ise asansöre binmeye çalışmayacağım. Bir problem görüldüğünde ilgili birime ve iş güvenliği uzmanına haber vereceğim.
- Asansör geldiğinde, kapılarının tamamen açılmasını bekleyeceğim, kapanmaya başlayan otomatik kapıları açmaya çalışmayacağım.
- Asansöre binerken mutlaka asansör kabinini gördükten sonra bineceğim.
- Asansör çalışırken, sıkışma olasılığı bulunan elbise ve eşyalara dikkat edeceğim.
- Takılma ve düşmeye neden olmaması için çalışma ortamında; kullanılmayan eşya, kutu koli, su damacanası vb. malzemelerin düzensiz istiflenmesine karşı önlem alacağım veya alınması için gerekli birimlere haber vereceğim.
- Bilgisayarlarla çalışmada bakış yönü belge-ekran-masa arasında sürekli değiştiğinden oturma yeri olarak eksenden dönebilen, yüksekliği ayarlanabilir, kolçaklı ve devrilmeye karşı güvenli beş tekerlekli sandalyeler sağlıklı olacağından, yetkililerden talep edeceğim.
- Dik oturma, omurgaya yaklaşık %25 daha az yük binmesini sağlar ve birçok sırt problemini önler. Bundan dolayı dik oturmaya özen göstereceğim.
- Göz sağlığı için, ekranın üst kenarının göz hizasında veya az aşağısında olmasına ve parlamamasına dikkat edeceğim.
- Yükler 25 kg dan fazla ise, ekipman veya ekip çalışması ile taşıyacağım.
- Yükleri kaldırırken; çömelip dizlerden bükerek, yükü vücuda en yakın mesafede tutarak, bel dik olacak şekilde kaldıracağım.

11-TEMİZLİK PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Mesai sonunda odamdan ayrılırken ışıkları söndürüp, elektrikli aletleri (klima, prize takılı cep telefonu şarj cihazı vb. adaptörler) mutlaka kontrol edeceğim.
- Odamdaki tüm elektrikli aletlerin kablolarının, fiş ve prizlerinin uygun ve emniyetli olmasını sağlayacağım. Ayrıca sarkan ve ekli elektrik kablolarının açıkta durmasını engelleyeceğim.
- Yangın söndürücülerin yerlerini ve acil çıkış yollarını mutlaka öğreneceğim.
- Yürüme yollarında, çalışma alanlarında takılıp düşebilecek malzemeler bulundurmayacağım.
- İşyerinden mesai saatleri içinde işverenin/yöneticinin bilgisi ve izni olmadan ayrılmayacağım.
- İşyerinde sağlık ve güvenlik için ciddi ve ani bir tehlike olduğu kanaatine varıldığı anda, herhangi bir durumla karşılaşıldığında veya koruma tedbirlerinde bir aksaklık ve eksiklik görüldüğünde, birim yöneticisine, iş güvenliği uzmanına derhal haber vereceğim.
- Sigara içilmesi yasaklanmış bölgelerde sigara içmeyecek ve içilmesine engel olacağım.
- İşyerinde girilmesi yasaklanmış bölgelere (orta gerilim alanları, klima santralleri, elektrik pano odaları, kompresör odası, jeneratör odası vb.) yetkisiz girmeyeceğim.
- Kablo ve elektrik aksamına dokunmayacağım, arızayı yetkili elektrikçiye bildireceğim. Elektrik motorları, cihazları ve kabloları ile sigortaları kurcalamayacağım, dokunmayacağım. Açık uçlu, topraklamasız, yıpranmış veya fişsiz kablolarla çalışmayacağım. (Elektrikle ilgili hususlara ancak yetkili elektrikçiler müdahale edebilir.)
- Elektrik ile ilgili her türlü arıza yetkili birime bildirecek, arızaya kesinlikle müdahale etmeyecek, arıza giderilinceye kadar çalışma yapmayacağım.
- Elektrikli cihazlar, uzatma kabloları ve seyyar lambalar toprak hatsız kullanılmayacağım. Kaçak akım rölesini devre dışı bırakılmayacağım.
- Elektrik panolarının önüne konulan yalıtkan paspasları hiçbir şekilde kaldırılmayacağım.
- Elektrikli cihazların ve prizlerin yakınında çay, kahve, su ve bunları hazırlarken kullanılan buhar çıkaran makineleri bulundurmayacağım.
- Kullanılan seyyar lamba, seyyar uzatma kablosu vb. elektrikle çalışan cihazların kablo, fiş, anahtar vb. parçalarında bozulma, yıpranma ve aşınma görüldüğünde kesinlikle kullanmayacağım ve yetkililere haber vereceğim.
- Seyyar kabloların serilmesi ve toplanması işlemlerini kabloda enerji varken yapmayacağım.
- Birimlere duyurulmuş olan acil durum ekipleri ve telefonları öğrenecek, olası acil durumlarda acil durum planlarına uygun olarak hareket edeceğim.
- Acil çıkış kapılarının önü, arkası ve güzergâhlarını kapanmasını önleyecek malzeme bırakmayacağım.

11-TEMİZLİK PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Düşme tehlikesi olan ve korkuluğu olmayan veya yetersiz olan yerlerde çalışılmayacağım.
- Kimyasallarla (çamaşır suyu, yüzey temizleyiciler, kireç çözücü, sıvı sabun vb.) çalışırken gerekli kişisel koruyucu donanımları (eldiven, gözlük, maske vb.) kullanacağım.
- Kimyasalları (çamaşır suyu, tuz ruhu, yüzey temizleyiciler, kireç çözücü, sıvı sabun vb.) kesinlikle birbirine karıştırarak kullanmayacağım.
- Kimyasalların üzerinde yazan uyarıları okuyacağım, uyarılara uygun, önerilen oranlarda kullanıp, kuralları uygulayacağım.
- Kimyasal maddeleri orijinal kaplarında, tutulması gereken yerlerde depolayacağım. Başka kaplara konulması gerektiğinde uygun kaplara koyup üzerine mutlaka etiket yapıştıracam. Asla başıboş bir şekilde ortalıkta bırakmayacağım.
- Kimyasalların cilt ve göz temasından kaçınacağım.
- Temizlik amacıyla benzin, teksin, alkol, aseton, ispiroto vb. parlayıcı, yanıcı maddeler kullanmayacağım.
- Çalışma ortamının (tuvaletler, sınıflar, çay ocağı, mutfak, ortak kullanım alanları vb.) temiz tutulmasını sağlayıp, genel temizlik ve hijyen kurallarına uyacağım.
- Kişisel temizliğime dikkat edeceğim, kişisel temizlik kurallarına uyacağım.
- Temizlenen ve tamir, tadilat yapılan alanı uyarı levhaları veya şeritle işaretleyeceğim. Temizliği yapılan yüzeyleri kuru olarak bırakacağım.
- Islak zeminler veya kaygan yüzeyler oluştuğunda derhal bildireceğim, kurulayacağım, uyarı levhaları koyacağım.
- Cep telefonu ekranına bakarak yürümeyeceğim, yürürken cep telefonu ile yazışmalar yapmayacağım.
- Beraber çalıştığım arkadaşlarımı ve iş yerinde çalışan diğer personeli kazaya uğratmayacak şekilde, işyeri kurallarına uyarak çalışacağım.
- Görev talimatlarım dışındaki işlere karışmayacağım, görev tanımlarım dışındaki işlere dokunmayacağım, yapmayacağım.
- Acil çıkışlar, çatı, kazan dairesi, elektrik odası gibi tehlikeli ve yangın riski barındıran alanlarda depolama, biriktirme, saklama yapmayacağım.
- Temel İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerinde öğrendiklerimi uygulayarak, kendimin ve başkalarının güvenliklerini tehlikeye düşürmeden, dikkatli çalışacağım.

12-YANGIN GÜVENLİK TALİMATI

AMAÇ

Bu talimat kurumda herhangi bir şekilde çıkan yangının, can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlayacak yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirleri kapsamaktadır.

KAPSAM

Bu talimat kurumda yer alan tüm birimleri kapsar.

TANIMLAR

Bu talimatta tanımlanması gereken herhangi bir terim bulunmamaktadır.

SORUMLULUKLAR

Bu talimatın uygulanmasından kurumda bulunan birim amirleri ve çalışan tüm personel sorumludur.

UYGULAMA

Yangına Karşı Alınan Önlemler

- Bina içinde sigara içilmez, izinli yerde ve bina dışında içilen sigaralar söndürülüp sigara tablasına atılır.
- Çatı aralarına elektrik tesisatı çekilmez. Buralarda yanıcı, parlayıcı, patlayıcı madde bulundurulmaz.
- İzinsiz elektrik ocağı, sobası ve gazlı ocak kullanılmaz.
- Elektrik ve gaz tesisatı işleri mutlaka ehliyetli kişilere yaptırılır ve bu tesisatın fenni muayenesi mutlaka yaptırılır.
- Yangın söndürme cihaz ve malzemeleri her an kullanıma hazır halde bulundurulur.
- Mesai bitiminde bütün odalar kontrol edilir.
- Sigara içilmesi yasak olan yerlere uyarı levhaları asılır ve bu yasağa uyulup uyulmadığı denetlenir.
- Bütün personel yangın ve yangın söndürme konularında eğitilir.
- Serbest kaçışları engellemek için çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü vb. bileşenler takılmayarak. Yangın kaçış yolları kullanılır halde tutulur. (Güvenlik ihtiyacı nedeniyle, yangın çıkış kapılarına içten kolay açılacak şekilde sürgü konulabilir.)
- Binada mevcut yangın uyarı butonları ve sistemi ile duman algılama cihazları ve sistemi çalışır vaziyette bulundurulur.

Yangın Anında Yapılan İşlemler

- Telaşlanmadan, yangın çevreye ve sorumlu kişilere duyurulur. (en yakın alarm butonuna basarak, ses vb. ile)

12-YANGIN GÜVENLİK TALİMATI

- En kısa ve doğru olarak adres, yangının cinsi, (bina, baca, akaryakıt, elektrik, motorlu araç vb.) belirtmek suretiyle itfaiyeye (tel:112) haber verilir.
- Kendinizi ve başkalarını riske atmadan yangının yayılmasını önlemek için kapı ve pencereler kapatılır. Yanıcı maddeler uzaklaştırılır. Zemine ulaşmamış asansör ile yangın motopompları ve acil aydınlatma haricindeki yerleri besleyen elektrikler kesilir.
- İtfaiye gelinceye kadar eldeki mevcut araç, gereçten faydalanmak suretiyle yangın söndürülmeye çalışılır.
- Görevlilerden başkasının yangın mahalline girmesine engel olunur.
- Önce canlılar, sonra kıymetli evrak ve malzeme kurtarılır.
- Bina yangın söndürme ekipleri veya şehir itfaiyesi gelince onların emrine girilir.
- Hasta ve yaralıları acil ilkyardım yapılır.

Yangın Çalışma Saatleri İçinde Olursa

- yangını ilk gören kimse alarm, zil, telefon, bağırarak vb. Harekete geçirmekle beraber telefonla itfaiyeye haber verir.

Ekiplerin görevleri:

1-Söndürme ekibi:

- Yangının çıktığı yerin üst ve yanlarındaki odalarda tertibat alarak yangını söndürmeye çalışır.

2-Kurtarma ekibi:

- Varsa önce canlıları kurtarır. Yangında öncelik sırasına göre evrak ve eşyaları boşaltılmaya hazır hale getirir. Gerekliyse binanın henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlarına taşıyabilirler. Yangın çıkan binanın tahliyesine, olay yerine gelen itfaiye amirinin veya mülkiye amirinin emriyle başlanır. Kurtarılan eşya itfaiye amiri veya idari işler birim amirinin göstereceği bir yere taşınır

3-İlk yardım ekibi:

- Yaralı ve hastalara ilk yardım yapar.

4-Koruma ekibi:

Yangından kurtarılan eşyaları korur, panik ve kargaşayı önler.

Yangın Çalışma Saatleri Dışında Olursa

- **Haber verme:** Yangını ilk gören kimse alarm, zil, telefon, bağırarak vb. Harekete geçirmekle beraber telefonla itfaiyeye ve amiri ile ilgililere haber verir.
- **Görevlilerin hareket tarzı:** Yangın yerine gelen ekip amiri ve ekip personeli derhal vazifelerine başlarlar.

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

AMAÇ

Bu talimatın amacı, çalışanlara sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması, işyerindeki sağlık tehlike ve risklerinin tanımlanması ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla uygulamaların tanımlanmasıdır.

KAPSAM

Bu talimat tüm temizlik çalışanlarını kapsar.

UYGULAMA

1- Depo ve dolapların düzeni ve temizliği için ;

- Ürünlerin depolama sıcaklığının uygun olması
- Depoların temiz ve düzenli tutulması
- Ürünler üzerinde son kullanma tarihi etiketleri olmasına, TSE vs. izinlerinin olmasına dikkat edilmesi
- Son kullanma tarihi geçmiş ürün olmamasına dikkat edilmesi
- Depoda çürük, kötü ambalajlı, paslı, üzeri açık vs. ürün olmaması
- Depoda yabancı madde bulunmaması (personel üniforma , tahta malzeme, temizlik malzemesi vb.)
- Depoda tahta kasalarla malzeme saklanmaması
- Eski kalmış ürün bulunmaması

2.Yemek numunelerinin günlük olarak alınıp etiketlenerek (tarihli) istenildiğinde anında ulaştırılacak şekilde 72 saat muhafaza edilmesi

3. Tüm sebze ve meyvelerin uygun dezenfektanlarla temizlenerek kullanılması

4. Mutfakta kullanılan araç ve gereçlerin temizliğine titizlikle dikkat edilmesi

5. Mutfak temizliğinin her zaman ön planda tutulması

6. Salata ve yemek barlarının temizlik ve düzenine dikkat edilmesi

7. Süt ve süt ürünlerinin son kullanım tarihleri kontrol edilerek satın alınması ve kullanılması

8. Mutfakta kullanılan et, tavuk, balık ve ürünlerinin hijyeni için

- Ürünler hazırlık aşamalarında mutfak ortamında uzun süre bekletilmemesi
- Ürünler doğranmak üzere soğutucudan kısım kısım çıkarılması
- Hazırlık aşamalarında mutlaka cerrahi eldiven kullanılması ve kullanılan eldivenlerin tekrar kullanılmadan çöpe atılması

9. Dondurulmuş ürünlerin hijyeni için

- Tüm dondurulmuş ürünlerin paketten tencereye direkt atılmaması
- Dondurulmuş ürünlerin oda sıcaklığında çözündürülmeye bırakılmaması
- Çözünen ürünlerin asla tekrar dondurulmaması
- Çözündürülmek üzere soğutucuya alınan etlerin muhafaza süresi soğutucuya alındığı günden itibaren 2 gündür, ciğer, kıyma (catering mix) gibi hassas ürünlerin çözülme gerçekleşikten sonra hemen kullanılması, bekletilmemesi

10.Sıcak servisi yapılacak ürünlerin 1 gün önceden tam pişirilmesi lezzetini kaybetmesine sebep olur, aynı gün pişirilmesi zor olan yemekler için bir gün önceden ön hazırlık yapılması veya yarı pişmiş hale getirilmesi

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

11.Sıcak servisi yapılacak ürünler pişirildikten sonra lezzet ve kalitesini kaybetmemesi için derhal benmarilere alınarak min 65 C° de korunması

12.Hazırlık ve pişirme işlemleri sırasında ürünlerin tadına asla parmakla bakılmaması

13.Yemeklerin servisi ile ilgili olarak

- Sıcak ürünlerin sıcaklığının servise kadar ve servis sırasında min. 65 C° olması
- Sıcak ürünler ben-mariye konulmadan önce ben-mari sıcaklığının min. 85 C° ye ulaşmış olması
- Soğuk ürünlerin sıcaklığı servise kadar ve servis sırasında max. 10 C° olması
- Soğuk etajerin bulunmadığı yerlerde ürünlerin soğutucuda max. 10 C° de korunması ve servis tezgahına azaldıkça ilave edilmesi
- Porsiyonlaşmış tatlı, zeytinyağı, meyve vs. ürünlerin kapakları yok ise üst üste konulmaması
- Tepsili ürünler üst üste diziliyor ise aralarına yağlı kağıt konması
- Pişirilerek sunulan tüm yiyeceklerin en uygun kıvamda hazırlanarak servis edilmesi (çiğ kalmaması ya da çok pişirilmemesi vb..)
- Yemeklerin yağ ve salça oranlarına dikkat edilmesi

14.Mutfak alanının hijyeni ile ilgili olarak

- Mutfağa girecek ziyaretçilerin bone, galoş (veya hijyen paspası) ve ziyaretçi önlüğü kullanmalarının sağlanması
- Mutfaklarda bitki ve hayvan bulunmaması
- Haşarelere karşı gerekli önlemlerin alınması
- Kullanılan metodların insan sağlığı için risk oluşturmasının önlenmesi
- Kullanılan önlemler sonunda çalışma tezgahları ve mutfak alanlarının dezenfektanlı deterjan ile temizlenip durulanması
- Çöp kovalarının içinde tek kullanımlık poşetler bulunması ve kapaklarının daima kapalı olması
- Çöp kovalarının düzenli olarak dezenfektanlarla temizlenmesi
- Çöplerin mutfak ortamından sık sık uzaklaştırılması (akşam mesai saati bitişinin beklenmemesi)
- Bakır kapların kullanılmaması
- Hijyen kurallarına titizlikle uyulması ve tüm ziyaretçilerimizin de aynı titizliği göstermesi
- Lavabolarda deterjan kullanılması ve temizliğine özen gösterilmesi
- Gerekli durumlarda ellerin yıkanması
- Üzeri açık gıda maddesi bırakılmaması
- Üretim alanında atık ve yabancı madde (aşırı birikmiş çöp ,personele ait kişisel eşyalar, kullanım dışı olmuş malzemeler) bulunmaması
- Bulaşık makinelerinin temiz ve çalışır durumda olması
- Kesim tezgahlarının yıpranmamış (yıpranan kesim tezgahları bakteri tutmaması için traşlattırılır) olması
- Mutfakta tahta malzeme bulunmaması

13-YEMEKGANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

15.Yiyeceklerin taşınması esnasında kullanılan taşıtlar ve kaplarla ilgili olarak;

- Temizlenebilecek ve dezenfekte edilebilecek özellikte olması
- Yiyeceklerle zararlı maddelerin bulaşmasını önlemek için temiz ve iyi durumda tutulması

16.Sıvı, tane veya toz halindeki yiyeceklerin toplu halde taşınması için ayrılmış taşıtlar ve kaplar ile ilgili olarak;

- Kullanılan taşıtlar ve kapların yalnızca yiyecek için ayrılması, zararlı maddelerin bulaşma tehlikesi olan yerlerde bu kapların açıkça işaretlenmesi
- Zararlı maddelerin bulaşmasına yol açma ihtimali nedeniyle taşıtların veya kapların yiyecek dışında bir şey için kullanılmaması

17.Personel hijyeni-sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak

- Göreve göre tek tip personel kıyafeti giyilmesi
- Kıyafetlerin daima temiz ve düzgün görünümde olması
- Kirli personel kıyafetlerinin mutfak ve depo alanları dışında kapalı şekilde muhafaza edilmesi
- Tırnakların kısa, temiz ve ojesiz olması, her yıkamada fırçalanması
- Üniformaların temiz ve düzenli (ceplerinde kalem defter çakmak vs olmaması)
- Ayakkabılar ve terliklerin yıpranmamış temiz olması
- Personelin görünümünün hijyen kurallarına uygun (el, tırnak temizliği, saç tıraşı uygun ve temiz) olması
- Personel sağlık muayeneleri ve kontrollerinin düzgün olarak yaptırılması
- Soyunma odalarının temiz ve düzenli olması
- Personel tuvaletlerinin temiz ve kokusuz, sifonlarının çalışıyor olması, yer ve duvar temizliğine özen gösterilmesi
- Kirli kıyafetler ve eşyaların kontrollü bir yerde bulundurulması
- Solunum yolu enfeksiyonu olan, burnu akan, gözleri yaşaran, sürekli öksüren, hapsiran, ellerinde, kollarında yara olan, karın ağrısı, ateş, bulantı, istifra, ishal gibi şikayetleri olan personelin vakit geçirmeden Sağlık Servisine başvurmasının sağlanması
- Mutfak alanına girmeleri gereken diğer kişilerin yiyecekleri ellemesi, onlara doğru hapşırması, sümkürmesi, öksürmesi ya da hazırlanmış açıktaki gıda maddelerinin üstünde veya hazırlandıkları yerlerde yemek yemelerinin önlenmesi
- Mutfakta çalışan personelin ya da gıda maddesi hazırlayan herhangi bir kişinin (arkadaş, akraba gibi) yiyeceklerle geçen bir hastalığı olduğunu ya da böyle bir olasılığın varlığının farkında olduğu durumlarda bu kişilerin yiyecek hazırlamamalarının, tezgahları ellememelerinin /dokunmamalarının / temas etmemelerinin sağlanması

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Yemek hizmeti çalışanlarında deride iltihaplı (enfekte olmuş) bir yaranın ya da kulak, burun veya gözlerinde herhangi bir akıntının olduğunu bilmesi 4 veya bundan kuşkulanması durumunda, mutfak çalışanın gıda maddelerinin kontamine olmasını önlemek için olası tüm önlemleri aldığından emin olması (Örneğin, derideki açık iltihaplı bir yaranın Sağlık Servisince görülerek gerekli müdahalenin yapıldığından, sargı beziyle ve su geçirmez bandajla kapandığından ve düzenli pansuman ve kontrollerini yaptırdığından ya da nezleli birinin muayene olup burun akıntısını önleyici ilaç almaya başladığından emin olması gibi)
- İstifra eden, ishali, mide bulantısı, karın ağrısı olan ya da ateşle birlikte boğaz ağrısı olan ya da yiyeceklerle geçen herhangi bir hastalığı olma ihtimalinden dolayı yemek hazırlama işleri dışında bırakılmış mutfak çalışanın, Sağlık Servisi ya da tam teşekküllü bir sağlık merkezi referansıya bu hastalığının geçtiği doğrulanmadıkça, yiyecek hazırlama işine geri döndürülmemesi
- Mutfak çalışanlarının hijyeni için lavaboların yanlarında sabun ve diğer temizlik maddelerinin ve personelin ellerini bir kez kurulayıp atabilecekleri bez veya kağıt havlu bulundurulması, uygunsa kağıt havluların atılabileceği bir çöp kutusu sağlanması ve lavaboların el, kol ve yüz yıkamanın dışında başka maksatlarla kullanılmaması
- Mutfak çalışanlarının kendilerini ilgilendiren sağlık ve hijyen kuralları hakkında bilgilendirilmesinin sağlanması

18.El hijyeni ile ilgili olarak

- İşe başlarken ve iş bitiminde
- Çalışma tezgahı değiştirildiğinde
- Molalardan sonra
- Tuvalet çıkışlarında
- Mendil kullandıktan, öksürüp hapsirdikten sonra
- Topraklı, ambalajlı malzemeye dokunduktan sonra
- Saçlar, yüz, kulak vs. dokunduktan sonra
- Para gibi her türlü kirli cisimlerle temastan sonra
- Çiğ et, sebze vs. dokunduktan sonra
- Tüketime hazır gıdaya dokunmadan önce
- Sigara kullanımından sonra
- Yemeğin porsiyonlanmasından ve servisinden önce dezenfektanlı (antibakteriyel özelliği bulunan) sıvı sabun ile dezenfekte edilmesi

19. Eldiven kullanımı ile ilgili olarak;

- Fırın Eldiveni: Sıcaklık geçirmeyen, yanıcı olmayan özelliktedir, etlerin yanmasını önlemek için sıcak malzemelerin tutulmasında kullanılması
- Şeffaf Eldiven: Yemek servisi sırasında kullanılması (Tek kullanımlıktır)
- Temizlik Eldiveni: Bulaşık yıkama, genel temizlik ve tuvaletlerin temizliği olmak üzere 3 ayrı amaçla kullanılır, ancak 1 adet eldiven asla iki işte birden kullanılmamalıdır, bu işler için mutlaka ayrı ayrı eldivenlerin olması
- Cerrahi Eldiven: Hazırlık eldiveni olarak kullanılması (Tek kullanımlıktır) kullandıktan sonra atılması (Sıcak alanlarda kullanılmaması)(Tek kullanımlık eldivenler bir iş için kullanıldıktan sonra çöpe atılmalıdır, yıkanarak tekrar kullanılmaz)

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

20. Cerrahi Eldivenin;

- Et ve tavuk hazırlığında
- Bir sonraki aşamada pişirme işlemine girmeyecek ürünlerle çalışırken (Örneğin, porsiyonlama, salata hazırlığı, garnitür hazırlığı, vs.)
- Yarı pişmiş son pişirme işlemine girecek ürünlerin geçirdiği tüm aşamalarda
- Elinde yara, çiban, sivilce vs. olan personelin izin verilen alanlardaki tüm çalışmalarında
- Şahit numune alımı sırasında mutlaka kullanılması
- Cerrahi eldiven takılmadan önce ellerin dezenfekte edilmesi
- Eldiven ile ürün haricinde hiçbirşeye dokunulmaması
- Başka bir işe geçilirken yeni eldiven takılması
- İş bitiminde eldivenin atılması ve ellerin tekrar dezenfekte edilmesi

21. Kesici aletler ile çalışırken;

- Her kullanımdan sonra mutlaka temizlenerek kaldırılmaları
- Şaka aracı olarak kullanılmaması ve bu ekipmanları kullanan kişilerle konuşulmaması veya şaka yapmak suretiyle meşgul edilmemesi ve dikkatlerinin dağıtılmaması

22. Bıçaklı doğrama makineleri ile çalışırken;

- Kesim sırasında ellerin bıçaklara kesinlikle yaklaştırılmaması
- Kesilecek ürünü bıçağa değdirmek için makinenin bu iş için yapılmış olan parçalarının kullanılması
- Bıçak arasında kalan parçaların makine kapatılmadan alınmaya asla çalışılmaması
- Bıçak ile kesilerek düşen parçaların altına el yaklaştırılmaması, bir yağlı kağıt ve/veya tepsi koyularak el değdirilmeden onun üzerine düşmesinin sağlanması

23. Kıyma makineleri ile çalışırken;

- İçine atılan parçaların asla elle itilmemesi, bu işlem için tokmak kullanılması
- Çalışma sırasında parçaların atıldığı bölüme yüz yaklaştırılmaması, yakından içine bakılmaması
- Kullanım talimatlarına uygun olmayan ürünlerin asla kıyma makinelerinden geçirilmemesi
- Temizleme işlemine başlanmadan mutlaka fişten çekilmesi veya bağlı olduğu şalterin kapalı konuma getirilmesi

24. Mutfakta kullanılan bıçakların;

- Eller ve parmaklar altına girmeyecek şekilde kullanılması
- Et kesen çalışanların çalışırken çelik örgülü eldiven takması
- Malzeme doğrayan çalışanların çalışırken parmak koruyucu takması
- Her kullanımdan sonra temizlenip dezenfekte edilerek uygun yerlere kaldırılması
- Cebe konarak veya kemere takılarak kişilerin üzerlerinde taşınmaması
- Asla şaka aracı olarak kullanılmaması

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

25.Buharlı fırınlar ve pişiriciler ile çalışırken;

- Güvenlik kapaklarının ve contalarının sağlamlığının sürekli kontrol edilmesi
- Pişirme sonrasında kapak açılırken içeride biriken buharın yüze çarpmaması için açar açmaz üzerine eğilerek içine bakılmaması, belli bir süre beklenmesi
- Temizleme işlemlerinde elektrikli kısımlarına su gelmemesine özen gösterilmesi

26.Klasik gazlı fırınlarla çalışırken:

- Gaz kaçaıklarını önlemek için gaz vanaları, alev memeleri ve bağlantı hortumlarının kontrol edilmesi
- Fırının alev ayarının normal konumda olması
- Kapasitelerinin üzerinde kullanıma zorlanmamaları
- Her kullanım sonrası gaz musluklarının kapatılması
- Fırını yakarken içine uzanılmaması, bunun için uzun bir çubuk kullanılması ve fırının karşısında değil yanında durularak yakılması
- İçinden ürünlerin alınması işleminde uygun eldivenler kullanılması
- Temizleme işlemleri için talimatlarda belirtilen şartlara aynen uyulması, varsa elektrikli kısımlarına su gelmemesine özen gösterilmesi

27.Fritöz ve kızartıcılar ile çalışırken;

- 180 veya 190 dereceden daha fazla ısıtmaktan kaçınılması
- Kullanılan yağların önerilen periyotlarda değiştirilmesi ve yanmış yağların asla kullanılmaması
- Kızgın yağın içine su akmasına veya yağa atılacak ürünün ıslak olmamasına dikkat edilmesi
- Alev alma durumunda gazın veya elektriğin kesilmesi, kapağının kapatılması, üzerine asla su dökülmemesi ve yangın söndürme cihazı kullanılması
- Pişirme işlemi esnasında sıcak yağın üzerinin kapatılmaması (sıcaklık kapağın üzerinde su birikintisine neden olacak ve buradan tekrar yağın içine su damlaları düşecektir)
- Soğumuş olan yağların üzeri açık ise içerisine bir şey düşmesini engellemek için kapalı tutulması
- Eski yağ üzerine yeni yağ eklenmemesi
- Kızartma sırasında asla plastik eldiven kullanılmaması

28.Çalışılan mekânın zeminin ıslak ve / veya yiyecek artıklarından temizlenmemiş olması kayma ve düşmelere neden olduğundan özellikle dikkat edilmesi ve gereken önlemlerin alınması

29.Temizlik esnasında yemek artıklarının su giderlerine boşaltılmaması, atık maddelerin su giderlerini tıkamaması adına gerekli önlemlerin alınması

30.Mutfakta kullanılan temizlik maddeleri ile ilgili olarak;

- Temizlik maddelerini kullanırken üzerlerindeki uyarı yazılarına dikkat edilmesi
- Ellere ve gözlere temas etmesi durumunda bol su ile yıkanarak sağlık birimine ulaşılması
- Kullanımı bilinmeyen veya tanınmayan bir temizlik maddesini kullanmadan önce mutlaka uyarı yazılarının okunması, o maddeyi tanıyan kişilerden gerekli bilgilerin alınması ve daha sonra kullanıma geçilmesi
- Temizlik maddelerinin içerisine üretici firma tarafından tavsiye edilmedikçe asla başka maddeler karıştırılmaması

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

31.Mutfaktaki elektrik panoları ile ilgili olarak;

- Kapalı bir kutu içerisine alınarak korunmuş olması
- Sadece yetkili ve eğitilmiş kişiler tarafından açılması
- Üzerlerine su gelmemesinin kesinlikle sağlanması, tam altında plastik paspas bulundurulması

32.Kullanılan kuru gıda ve diğer malzemelerin dış koşullardan etkilenmeyecek şekilde kapalı surette saklanması

33.Çay otomatlarının temizliğinin düzenli olarak yapılması

34.Kalori cetvelinin kilokalori cinsinden menüde gösterilmesi

35.Et ve et ürünlerinin alınması esnasında Sağlık Servisimizin de hazır bulunması

36.Yemek masalarının, kullanılan araçların (tabak, çatal, bıçak, vb), yemekhane zemininin temizliğine dikkat edilmesi

37.Mutfak, yemekhane, soğuk hava depoları, kuru gıda depoları, kullanılan araç ve gereçlerin rutin olarak denetleneceğinin ve kayıtlarının tutulacağına dikkate alınması

38.Mutfak alanları içinde kesinlikle sigara içilmemesi

39.Pişirme işlemleri sırasında kesinlikle naylon önlük ve eldiven kullanılmaması!

40.Yangın durumunda;

- Tüm personelin yangın çıkması durumunda söndürme tüplerinin nasıl kullanılacağını, gaz vanalarının nerede olduğunu ve nasıl kapatılacağını, elektrik şalterinin nerede olduğunu ve nasıl kapatılacağını, nereye haber vermesi gerektiğini biliyor olması
- Yangın çıktığında ve/veya önlemler konusunda tüm personelin bir yandan kendi aralarında uyumlu çalışırken diğer yandan firma personeli ile nasıl koordinasyon kuracağını bilmesi
- Gaz vanalarının kapatılması
- Gaz ana giriş vanasının kapatılması
- Elektrik şalterinin kapatılması
- Yardım gelene kadar mevcut yangın tüpleri ile yangına müdahale edilmesi gerekmektedir.

41.Gıda malzemelerinin giriş kalite kontrolünde dikkat edilmesi gereken hususlar:

- Bütün gıda ürünleri onaylanmış tedarikçilerden temin edilmelidir.
- Teknik şartnameye uygun olmayan bütün gıdalar reddedilmelidir.
- Bütün gıdalar yabancı maddeler, haşereler ve kemirgenler açısından kontrol edilmelidir, rastlanılması halinde reddedilmelidir.
- Güvenli ısı aralığı dışında gelmiş olan yüksek riskli gıdalar reddedilmelidir.
- Diğer mutfakta çalışanların ellerini kesmemesi için dilimleyici, mixer vb. aletlerin koruyucusunun her zaman takılı olması gerekmektedir.

13-YEMEKHANE PERSONELİ ÇALIŞMA TALİMATI

- Kesici aletler kesinlikle şaka aracı olarak kullanılmamalıdır. Her kullanımdan sonra temizlenip dezenfekte edilerek uygun yerlere kaldırılmalıdır.
- Çalışanların mutfaktaki sıcak cihazlar üzerindeki uyarıcı işaretleri bilerek bu işaretlere uygun davranmaları gerekmektedir.
- Mutfak çalışanları, mutfak temizlik ve hijyen standartlarına en üst seviyede kurallarına uymalıdır, buna göre başlarına bone, gerektiğinde ellerine cerrahi eldiven ve yüzlerine toz maskesi ve ayaklarına galoş takmaları gerekmektedir.
- Çalışanlar mutfaktaki tüm cihazların, araç gereçlerin güvenli, temiz ve çalışır durumda olmalarını sağlamalıdır.
- Çalışanların mutfaktaki cihazların kullanma talimatlarını okuyarak, cihazlar hakkında bilgili olmaları gerekmektedir.
- Çalışanların olası bir yangın anında yangın söndürücü ve yangın battaniyesini kullanmayı bilmesi gerekmektedir.
- Mutfakta havalandırma yeterli olmalı, çalışanların bunalıp bayılması engellenmelidir.
- Mutfakta yeterince yangın söndürücü ve yangın battaniyesi bulunmalıdır.
- Kaygan zeminler mümkün olduğunca engellenmeli, engellenemediği durumlarda ilgili kısımlara uyarı levhaları asılmalıdır.
- Sürekli kaygan zemin olan bulaşık yıkama alanı vb. yerlerde çalışanların kaymaz halı üzerinde veya lastik botlar giyerek çalışması gerekmektedir.
- Sıcakla temas eden çalışanların çalışırken deri eldiven takması gerekmektedir. **KULLANILMASI GEREKEN KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR**
Lastik bot (Sürekli kaygan zemin olan bulaşık yıkama alanı vb. yerlerde çalışanların kullanması için) Çelik örgülü eldiven (Et kesen çalışanların kullanması için) Parmak koruyucu (Malzeme doğrayan çalışanların kullanması için) Deri eldiven (Sıcakla temas eden çalışanların kullanması için), Şeffaf eldiven, temizlik eldiveni, cerrahi eldiven, Toz maskesi Galoş Bone Lastik eldiven

14-ATÖLYE İŞLERİNDE ÇALIŞMA TALİMATI

AMAÇ

Bu talimatın amacı, çalışanlara sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması, işyerindeki sağlık tehlike ve risklerinin tanımlanması ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla uygulamaların tanımlanmasıdır.

KAPSAM

Bu talimat tüm atölye çalışanlarını kapsar.

UYGULAMA

İşyerlerinden elde edilen tecrübelerle göre, kazaların büyük çoğunluğu insan hatalarından ileri gelmektedir. Atölyedeki insan kaynaklı kazaları önlemek ve onlardan korunmak için aşağıda yer alan konulara dikkat edilmelidir.

Kişisel Unsurlar

- İşe dinlenmiş ve zinde olarak gelinmeli, gece geç saatlere kadar oturulmamalı, uykusuzluğun ertesi gün iş kazasına neden olabileceği unutulmamalı,
- Kullanılması bilinmeyen ve yetkiniz olmayan tesisat ve makinalar ile çalışılmamalı ve kurcalanmamalı,
- İş başında dikkatli ve uyanık bulunmalı, kullanılan ilaçların yan etkileri gözetilmeli,
- Psikolojik olarak üzüntülü ve sinirli olma durumları gözetilmeli (bekleme veya rapor alma),
- Çalışanlar her zaman birbirine yardıma hazır ve uyum içinde olmalı,
- İş başında, şaka, oyun ve sakıncalı hareketler yapılmamalıdır.

Atölyede Temel Güvenlik Kuralları

- Atölyelerin temiz ve düzenli olmalı,
- Dikkatli ve usulüne uygun çalışma yapılması,
- Uygun çalışmayan aletler, operatörlerin zaman kaybını artırdığından zamanında ayar, bakım ve tamir görmüş olmalı,
- Uygun giyim ve Kişisel Koruyucu Donanım kullanımı ile vücut korunmalı,
- Daha güvenli bir çalışma ortamı ve depolama alanlarına kolay ulaşım için taşıma yolları açık bulundurulmalı,
- Malzeme ve işçilerin düzgün hareketine izin verecek şekilde geçit ve koridorlar engellerden arındırılmalı, iş bitiminde gereksiz malzemeler beklenmeden yerlerine kaldırılmalı,
- Tüm elektrikli aletlerin (su sebili, buzdolabı, ısıtıcı gibi yardımcı araçlar dahil) gövde koruma topraklamaları olmalı ve bunlar kontrolü yapılmış bir topraklama hattı ile ilişkilendirilmiş olmalı,

14-ATÖLYE İŞLERİNDE ÇALIŞMA TALİMATI

Atölyede Uygun Çalışma

- Her türlü işlem öncesi çalışanın dikkatini toparlaması gerekir. Zira iş kazaları genelde dikkatsizlik veya dalgınlık sonucu olur. Çalışan daima uyanık ve tedbirli olmalı,
- Eğitim veya kullanım sorumlusundan izin alınmadıkça herhangi bir tezgah çalıştırılmamalı,
- İş parçasının veya kalıbın emniyetli ve sıkı bağlanıp bağlanmadığı mutlaka kontrol edilmeli,
- Kaldırıp bağlanması güç kalıplar gerekli yardım alınmadıkça ferdi olarak kullanılmamalı,
- Bakım-onarımına alınmış tezgahların koruyucu kapakları çalışma öncesi mutlaka yerlerine takılmalı,
- Çalışır durumdaki bir tezgahın temizlik, bakım veya onarımı aynı anda yapılmamalı,
- Aynı tezgahta birden fazla kişi çalışırken tezgahın kontrolü bir kişi tarafından yapılmalı,
- Ara paydoslarında veya çalıştırılmaması gerektiği zamanlarda tezgahlar çalıştırılmamalı,
- Elektrik şalteri kapalı durumda bile olsa tezgah tamamıyla durmadıkça terk edilmemeli,
- Çalışır durumdaki tezgah, el veya gövde ile durdurulmamalı,
- Kullanılan tezgahın çevredekilere etkileri (korkuluk, kaynak paravanı vb.) gözetilmeli,
- Takımlar tezgah üzerine rasgele bırakılmamalı ve malzemeler zamanında depoya kaldırılmalı,
- Her aletin alet tahtası üzerine şekli çizilmelidir. Bu düzenli bir alet edevat düzeni sağlar ve eğer bir alet kaybolursa kolayca farkına varılır.
- Her tezgah yapılma amacına uygun şekilde ve emniyetli devirlerde kullanılmalı, çalışırken çevre emniyeti de gözetilmeli, gerektiğinde fiziki bariyerler kullanılmalı,
- Çalışma düzenine uymayan (dikkat çekici hareketler) davranışlarda bulunulmamalı, diğer çalışanlar rahatsız edilmemeli ve onların ilgisi dağıtılmamalıdır.

Atölyede Giyim Kuşam

- Çalışmaya başlanmadan önce, vücuda uygun, kısa kollu veya kolları sıvanmış temiz iş elbisesi giyilmeli,
- Dönen parçalara takılarak ölümcül sonuçlar doğurabilecek kravat, boyun bağı vs. takılmamalı,
- Bol, yırtık ve saçaklı elbiseler iş yaparken giyilmemeli,
- İşin gereğine göre kişisel koruyucular (yüz siperi, gözlük, maske, eldiven vb.) kullanılmalı,
- Yüzük, saat, bilezik, kolye vb. eşyalar çalışmaya başlanmadan önce mutlak suretle çıkartılmalıdır.

14-ATÖLYE İŞLERİNDE ÇALIŞMA TALİMATI

Elektriksiz Aletlerde İş Güvenliği

Elektriksiz el aletleri, iş yerlerinde elektrikli alet ve makineler dışında el becerisine dayalı olarak kullanılan aletlerdir. Atölyelere kullanılan belli başlı el aletleri şunlardır:

- Kesici ve aşındırıcı aletler: Metal ve ağaç iş parçalarının işlenmesi ve kesilmesi işlemlerinde kullanılan aletlerdir (Testereler: Demir ve ağaç testereleri; Makaslar: El, kol ve kollu tezgâh makasları, Keskiler: Düz, tırnak, yan, saplı ve kaynak kesikleri, bıçkılar, baltalar vb.), Eğeler,
- Dövme aletleri: İş parçalarının imalatı veya tamirâtı sırasında darbe işlemini yapan saplı aletlerdir (keser, çekiç, balyoz vb.)
- Sıkıştırma aletleri: İş parçalarının işlenmesi, birleştirilmesi, bükülmesi gibi işlemlerde sıkıştırma görevini yapan aletlerdir (mengeneler, işkenceler vb.)
- Ölçme, kontrol ve markalama aletleri: (Şerit metreler, mastarlar, zimbalar vb.)

Eğle ile Çalışma

- Eğeleme esnasında parçanın çalışan üzerine düşmemesi için iş parçası mengeneye iyice bağlanmalıdır,
- Eğe sağ el ile tutulur (bu elin dört parmağı alttan, başparmağı da üstten olmak üzere eğe sapı kuvvetlice tutulduktan sonra eğenin dişli kısmı iki el yardımıyla sürtülür),
- Eğelemede, kolların çabuk yorulmaması için vücudun hareketi kolların ritmine uydurulur, d) Daima saplı eğe kullanılır,
- Eğelemede ellerin mengene ağızlarına çarpmamasına dikkat edilir,
- Eğe talaşlarının göze gelmemesi için üfleyerek değil, fırça ile temizlenir,
- Eğe mengenede bağlı olan iş parçasının üzerinde bırakılmaz,
- Eğeler sertleştirilmiş metalden yapıldığı için çok kırılgan olup çarpıldığında kırılarak kopan parça bir kazaya sebep olabileceğinden darbeli çalışmalardan kaçınılmalıdır.

El Testeresi ile Çalışma

- Testere ileri sürülürken iş parçasına bastırılır, geri çekerken serbest bırakılır, zorlama yapılmaz (testereyi hızlı sürmek sadece onun körlenmesine yol açar),
- Elle kesmede uygun hız dakikada 40-50 gidiş-geliştir,
- Testere laması eğilmeye ve bükülmeye fazla dayanıklı değildir. Bu yükler altında aniden kırılarak eli yarayabilir.
- İş parçasının kesilmesi sona ererken aniden koparak elin yaralanmaması için, sona doğru uygulanan baskı azaltılmalıdır.

14-ATÖLYE İŞLERİNDE ÇALIŞMA TALİMATI

Çekiç ile Çalışma

- Çekiç kullanırken eller yağlı veya terli olmamalıdır,
- Kullanım öncesi, sapın gevşek veya kırık olup olmadığı sürekli olarak kontrol edilir,
- Kullanımda çekiç sapını çekice yakın tutmak doğru değildir,
- Sert bir çekiçe, sertleştirilmiş parçaların ince kenarları çekiçlenmez (iş parçası veya çekiçten kopan parçalar tehlikeli olabilir)

Keski ile Çalışma

- Keskiler kullanılmadan önce keskinliği kontrol edilir, gerekirse bilenir,
- Keski kullanırken koruyucu gözlük takılmalıdır,
- Keskiler sertleştirilmiş çelik parçaları üzerinde kullanılmamalıdır,
- Çekiç ile keski kullanırken, keskinin başında çapak bırakılmaz,
- Talaş bir kimseye doğru fırlayacak yönde çıkarılmaz.

Markalama Aletleri ile Çalışma

- Pergel gibi sivri uçlu aletler cepte taşınmaz, uygun taşıma kaplarında yüksekten dökülmeye karşı tedbir alınmış olarak taşınır,
- Keskin olan aletlerin kullanılması, kör olanlara oranla daha emniyetlidir.
- Markalamada ele vurma tehlikesi var ise uygun bir tutucudan (pense, maşa vb.) yararlanılmalıdır.

15-ŞOFÖR ÇALIŞMA TALİMATI

AMAÇ

Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı'nda şoför olarak görev yapan, kendisine araç tahsis edilen kullanıcıların, kendileri ve kullandıkları araçları için İş Sağlığı ve Güvenliği tedbirlerine tam olarak uyarak güvenli ve sağlıklı bir ortam sağlamaktır.

KAPSAM

Bu talimat araç kullanılmasında görevli tüm personeli kapsar.

DAYANAK

Bu talimat 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile bağlı yönetmelik ve tebliğlere dayanılarak hazırlanmıştır.

UYGULAMA

Araç kullanılmasında görevli personel;

- İş Sağlığı ve güvenliği konusunda yasa, yönetmelik ve iş yerine özgü mevzuat, prosedür ve talimatları uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği konusunda koruma ve acil durum müdahale araçlarını uygun ve çalışır vaziyette olduğunu kontrol eder.
- Araçtan ve trafik şartlarından oluşabilecek risklere karşı trafik ve güvenlik kurallarına uygun önlemleri alır.
- Araçta ilk yardım çantası bulundurulur.
- Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili acil hizmet birimlerine bildirir.
- Talimatlara uygun olarak araca ait acil durum prosedürlerini uygular.
- Çevre korumaya karşı alınan önlemleri, yapılan işin gereklerine uygun şekilde azami ölçüde uygular.
- Gürültü kirliliğini önlemek için gerekli önlemleri azami ölçüde uygular.
- Trafik kurallarını, gerekli yasal yükümlülüklerine göre uygular.
- Hata ve arızaları oluşturan nedenleri belirleyerek bunların ortadan kaldırılmasına yönelik görevleri kapsamındaki işlemleri yürütür.
- Seyahat edenlerin rahatını sağlayacak şekilde araca ait havalandırma ve ısı ayarlarını yapar.
- İş süreci içerisinde kullanılacak araç, gereç ve ekipmanı ilgili talimatlar doğrultusunda kontrol eder.
- Bulundurulması zorunlu araç ve gereçleri kullanılabilir durumda bulundurulur.
- İmalatçı firmanın tavsiyesine göre belirlenen km.de aracın periyodik bakımını yaptırır.
- Araçta bulundurulması zorunlu belgeleri (sürücü belgesi, trafik ve tescil belgesi, egzoz emisyon kartı, güzergâh belgesi, belediye çalışma ruhsatı, zorunlu trafik sigorta poliçesi vb) kontrol eder.
- Eksik ya da hatalı evrak/belge varsa işvereni bilgilendirir.
- Aracın dış temizliğini kontrol eder, temizler veya temizletir.
- Cam, kaporta, tampon, reflektör, araç dışı görsel vb. birimlerde hasar olup olmadığını kontrol eder.

15-ŞOFÖR ÇALIŞMA TALİMATI

- Aracın altına bakarak herhangi bir yağ ve su sızdırması olup olmadığını kontrol eder.
- Motor kaputunu açarak motor yağ seviyesini, soğutma sıvısını kontrol eder.
- Aracın içini uygun malzeme ile siler, temizler/temizletir.
- Lastiğin üzerinde patlak, kesik, balon olup olmadığını kontrol eder.
- Lastik hava basıncını kontrol eder, basınç yeterli değilse hava basıncını tamamlar.
- Lastik diş derinliğinin aşınıp aşınmadığını kontrol eder.
- Dış ışık kontrolü, far (uzun ve kısa huzmeli), sis, park, fren lambası, araç içi lambaları ve dönüş ışığı kontrolü yapar.
- Sileceklerin çalışıp çalışmadığını, silecek suyu olup olmadığını kontrol eder.
- Kapı ikaz lambalarını kontrol ederek, kapıların çalışıp çalışmadığına bakar.
- Fren, el freni, korna, koltuk ve ayna ayarlarının kontrolünü yapar.
- Yolun ve trafiğin durumunu kontrol ederek aracı harekete geçirir.
- Aracın periyodik bakım ve kontrollerini bakım kartlarından takip eder, teşhis edilen hasar varsa yetkililere bildirir.
- Aracı kullanmadan önce görüntü netliği (cam, ayna) sağlanır, çevre kontrolü yapılır, fren kontrolleri yapıldıktan sonra emniyet kemeri takılarak aracı kullanır.
- Araçta ilgili mevzuatlara göre bulunması gereken ekipmanları bulundurur, çalışır ve eksiksiz olduğunu kontrol eder, yangın söndürücünün son kullanım tarihi kontrol eder.
- Kısa bir süre için olsa bile aracın emniyet tedbiri almadan sürücüsüz bırakmaz.
- Aracın yönünü ileri doğru hareket edeceği konumda tutar. (geri geri park et, düz çık.)
- Çalışma ortamında kendisi ya da çevresindekiler için gördüğü tehlikeleri İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne bildirir.
- Daire amirlerince verilen, ilgili, diğer görevleri yapmalıdır.
- Pandemi esnasında ile ülke genelinde alınan tedbirlere uygun hareket eder. Özellikle maske kullanımı, kişiler arası mesafenin gözetilmesi ve el hijyeni sağlanması hususunda hassas davranır. Kurum tarafından bildirilen pandemiye özel kararlara göre hareket eder. Araç içi hijyen kurallarına uygun hareket eder. Yolcuların da riayet etmesini sağlar.
- Kaza durumunda derhal **“Acil Çağrı Merkezi-112”** aranır.

16-ZEMİN TEMİZLEME OTOMATI GÜVENLİK TALİMATI

AMAÇ

Bu talimatın amacı, çalışanlara sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması, işyerindeki sağlık tehlike ve risklerinin tanımlanması ve kontrol altına alınabilmesi amacıyla uygulamaların tanımlanmasıdır.

KAPSAM

Bu talimat tüm zemin temizleme otomatını kullanmaya yetkili olan tüm çalışanlarını kapsar.

UYGULAMA

- Makinayı kullanmadan önce kullanım kitapçığını dikkatli biçimde okuyun.
- Tüm etiketlerin makine üzerinde bulunduğundan emin olun.
- Temizlik sırasında mutlaka eldiven giyin.
- Makinaya zarar verebilecek asit solüsyonları kullanmayın.
- Makinayı yanıcı sıvılar ve buhara yakın kullanmayın.
- Makinayı rampada durdurmayın veya bırakmayın.
- Herhangi bir bakım işleminde mutlaka makinanın fişini çekin.
- Makinanın elektrikselsel parçalarını kuru olarak muhafaza edin. Makinayı doğrudan su jeti ve basınçlı yıkama makinalarıyla yıkamayın.
- Makine par edildiğinde freni aktif hale getirip anahtarı üzerinden alın.
- Makine çalışırken döner parçalara dokunmayın.
- Makine tamamen monte edilmeden kullanmayın.
- Kablolı makine sadece 220V/AC güç kaynağına bağlanabilir. Makine fişini prize takmadan önce şebeke voltajının ve frekansının uygun olduğundan emin olun.
- Ürün mutlaka topraklaması olan prizden beslenmelidir.
- Uzatma kablosunun gerekli olduğu durumlarda kablo topraklaması olan kesiti en az 1,5 mm² ve uzunluğu da 15 metre olmalıdır. İki uzatma kablosuyla çalışılmamalıdır.
- Çalışma sırasında fırçaya yakın durmayın.
- Daima düşük köpürme özelliğine sahip deterjan kullanın. Geri dönüş tankına köpürmeyi önleyici sıvı doldurulması ayrıca köpürmeyi azaltacaktır. Asla saf asit kullanmayın.
- Kullanım sonrası makinanın fişini prizde takılı bıkmayın.
- Akülü makinelerin aküsünü genel kullanım alanlarında korunaksız şekilde şarj etmeyin.

SAMSUN CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİRİMİ

“ÖNCE İNSAN, ÖNCE SAĞLIK,
ÖNCE GÜVENLİK”

Adres:

Ana Hizmet Binası:

Kılıçdede Mah. Muhittin Özkefeli Bulvarı No:5 İlkadım/Samsun

Ek Hizmet Binası:

19 Mayıs Mah. Cumhuriyet Cad. No:17/A İlkadım/Samsun

Telefon:

0(362) 311 55 00 - 431 01 30

Web Sitesi:

www.samsun.adalet.gov.tr